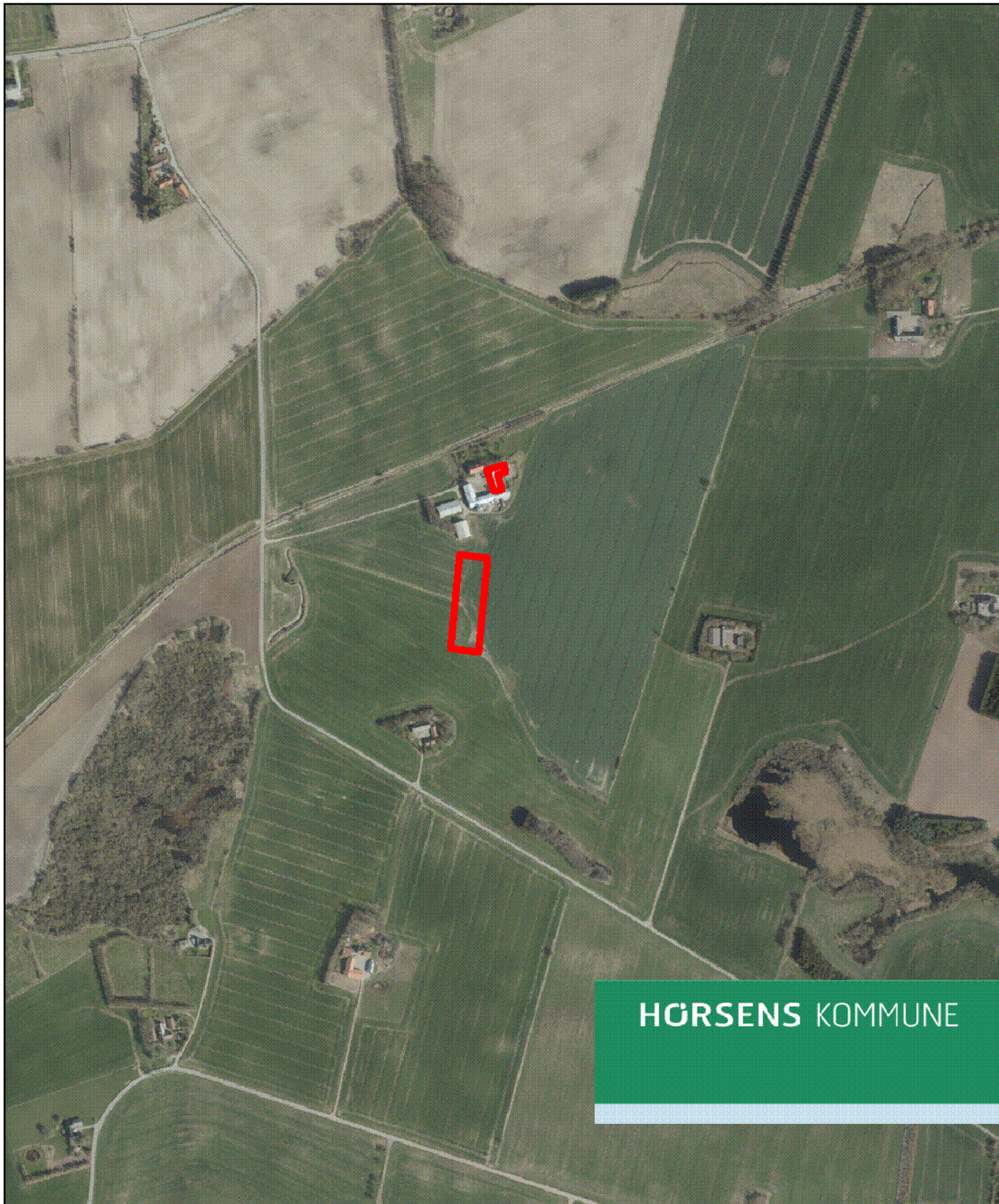

Miljøgodkendelse af Bøgballevej 2, 8740 Brædstrup

I henhold til § 11 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v af husdyrbrug

MARTS 2016

HØRSENS KOMMUNE

Landbrug
Rådhusvej 4, 8700 Horsens

Peter Bentholm Ritter
Bøgballevej 2
8740 Brædstrup

Landbrug
Sagsbehandler:
Jeanette Stabell Jensen
Direkte: 76 29 26 03

www.horsens.dk

Sagsnr. 09.17.00-P19-23-15
Dato: 22.3.2016

Miljøgodkendelse efter § 11 i husdyrbrugsloven¹

Horsens Kommune fremsender hermed afgørelse om miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Bøgballevej 2, 8740 Brædstrup, som drives under CVR nr. 36671866.

På ejendommen har Horsens Kommune godkendt etableringen af en økologisk hønseproduktion på 28.607 stk. årshøner (30.000 hønsepladser), svarende til 168,28 dyreenheder (DE). Derudover er der godkendt et mindre dyrehold bestående af 3 stk. heste (500-700 kg), 6 stk. får, 5 stk. ammekøer (400-600 kg), 8 stk. kvier/stude (6-27 mdr.), 1 stk. småkalv (0-6 mdr.) og 1 stk. tyrekalv (40-220 kg), svarende til 9,48 DE. Dvs. et dyrehold på i alt 177,76 DE, beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelsen².

Afgørelsen annonceres på kommunens hjemmeside (www.horsens.dk) under Kommunen, Afgørelser og Aktindsigt, fra tirsdag den 22. marts 2016.

Afgørelsen sendes med digital post. Såfremt afgørelsen ønskes tilsendt i en printet udgave kan der rettes henvendelse til sagsbehandleren.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse.

Klageberettigede er afgørelsens adressat, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt lokale foreninger hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Natur- og Miljøklagenævnet.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Horsens Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Horsens Kommune. Horsens

¹ Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødnings, ensilage m.v.

Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, hvilket betyder at en klage skal være indgivet inden den 25. april 2016. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrbrugslovens § 81.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt for domstolene inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. § 90 i husdyrbrugsloven.

Med venlig hilsen

Jeanette Stabell Jensen
Agronom
Tlf. 76 29 26 03
Mail: jstj@horsens.dk

Denne afgørelse er sendt med digital post til følgende:

Ansøger

Peter Ritter, Bøgballevej 2, 8740 Brædstrup, CVR nr. 36671866

Organisationer:

Danmarks Naturfredningsforening, CVR nr. 60804214

Danmarks Fiskeriforening, CVR nr. 17915746

Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedpostkasse, CVR. nr. 37099015

Dansk Ornitologisk Forening hovedafdeling, CVR. nr. 54752415

Det økologiske Råd, CVR. nr 15428376

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, CVR. nr. 12070918

Ferskvandsfiskerforeningen for Danmark, CVR. nr. 25145615

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CVR. nr. 31445418

Forbrugerrådet, CVR. nr. 63870528

Følgende er orienteret via elektronisk post:

Ansøger:

Peter Ritter, Bøgballevej 2, 8740 Brædstrup, mail: peterbritter@gmail.com

Konsulent:

Tine Bunk Schrøder, KHL, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding, mail: tbs@khl.dk

Organisationer

Danmarks Naturfredningsforening lokalkomite: dnhorsens-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbunds miljøkoordinator: jka@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening lokalafdeling.: horsens@dof.dk

Teknik og Miljø Natur

Rådhusvej 4
8700 Horsens
Telefon: 76 29 29 29
Telefax: 75601013
naturogmiljoe@horsens.dk
www.horsens.dk
Kvalitet:JLU

Sagsnr.: 09.17.00-P19-23-15
Dato: 22. marts 2016

Miljøgodkendelse af Bøgballevej 2, 8740 Brædstrup i henhold til § 11, jf. reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Skema 82733, version 2

Læsevejledning

Godkendelsen er bygget op således, at de vilkår som produktionen kan ske under, findes først i dokumentet. Herefter kommer et kort resume af resultatet af de vurderinger der ligger til grund for vilkårene.

De efterfølgende afsnit af godkendelsen rummer alle dels en miljøteknisk beskrivelser af forholdene på ejendommen og efterfølgende kommunens vurdering af påvirkningerne fra produktionen. Sidst i dokumentet findes bilag.

Anvendelse af Bedst Tilgængelige Teknologi er vurderet i de relevante afsnit.

Copyright

Kort er gengivet af Horsens Kommune med tilladelse fra Geodatastyrelsen. Copyright Geodatastyrelsen.
Luftfotos – er gengivet af Horsens kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI

1.	Generelle forhold.....	3
1.1	Indledning.....	3
1.2	Kontaktoplysninger og ansøgningen.....	3
1.3	Resume af godkendelsen.....	4
1.4	Naboorientering, partshøring, samt offentlighedsprocedure.....	8
1.5	Vilkår for godkendelsen.....	8
1.6	Udnyttelse af godkendelsen og behovet for supplerende tilladelser m.v.....	12
1.7	Tidsplan for projektet og godkendelsens gyldighed.....	13
1.8	Revurdering.....	13
2	Anlægget.....	14
2.1	Dyrehold og management samt beregning af BAT.....	14
2.2	Lokalisering og faste afstandskrav.....	20
2.3	Energi og vandforbrug.....	24
2.4	Gener.....	26
2.5	Forurening.....	33
3	Arealerne.....	43
3.1	Markoplysninger.....	43
3.2	Gødningsregnskab.....	45
3.3	Nitrat (overfladevand).....	46
3.4	Nitrat (grundvand).....	50
3.5	Fosfor.....	51
3.6	Påvirkning fra udbringning af husdyrgødning.....	54
3.7	Gener fra udbringning.....	55
4	Samlet beskrivelse og vurdering af BAT.....	56
5	Forurening, uheld og ophør.....	57
6	Bilag.....	59
6.1	Oversigt over bygning og anlægs nr.....	59
6.2	Placering af siloer og nye transportveje.....	60
6.3	Indretning af afløb på ejendommen.....	61
6.4	Simpel visualisering af ny stald.....	62
6.5	Oversigt over målte afstande i relation til placeringskrav.....	65
6.6	Udspredningsarealer.....	66
6.7	Arealer i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI).....	67
6.8	Fosfortal.....	68
6.9	Registreret natur i forhold til anlægget.....	69
6.10	Udbringningsarealer og relevant registreret natur.....	70

1. Generelle forhold

1.1 Indledning

Der er ansøgt om etablering af en økologisk hønseproduktion på 28.607 stk. årshøner (30.000 hønsepladser), svarende til 168,28 dyreenheder (DE). Derudover er der ansøgt om et mindre dyrehold bestående af 3 stk. heste (500-700 kg), 6 stk. får, 5 stk. ammekøer (400-600 kg), 8 stk. kvier/stude (6-27 mdr.), 1 stk. småkalv (0-6 mdr.) og 1 stk. tyrekalv (40-220 kg), svarende til 9,48 DE. Dvs. et dyrehold på i alt 177,76 DE, beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelsen¹.

Produktionen etableres på Bøgballevej 2, 8740 Brædstrup, således at hønseproduktionen etableres i en ny stald med adgang til udearealer (hønsegård), mens det øvrige dyrehold etableres i eksisterende bygninger på ejendommen.

Ansøgningen er indsendt af Peter Ritter, Bøgballevej 2, 8740 Brædstrup.

Kommunen har gennemgået de indsendte oplysninger, og herefter foretaget en vurdering af det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne ud fra reglerne i husdyrbrugsloven².

Vurderingen fremgår af de efterfølgende afsnit og danner sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsen.

Vilkårene sikrer at projektet kan gennemføres uden at der sker en væsentlig påvirkning af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

1.2 Kontaktoplysninger og ansøgningen

Dette afsnit indeholder ansøgers kontaktoplysninger samt oplysninger til identifikation af husdyrbruget

Ansøgers tekst

Kommunikations e-mail

E-mail adresse der bliver brugt til kommunikation mellem ansøger og sagsbehandler:

tbs@khl.dk og peterbritter@gmail.com

Ejendomme og ejendomsnumre

Navn	Ejendomsnummer	CVR nummer
Bøgballevej 2	6150294940	36671866

Adresse	Postnummer	By
Bøgballevej 2	8740	Brædstrup

Matrikler på ejendommen

Tønning By, Tønning	10c
Tønning By, Tønning	10d
Tønning By, Tønning	10g

¹ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

² Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Tønning By, Tønning	11c
Tønning By, Tønning	18e
Tønning By, Tønning	1b
Tønning By, Tønning	1g
Tønning By, Tønning	1h
Tønning By, Tønning	6g
Tønning By, Tønning	7c
Tønning By, Tønning	7t
Tønning By, Tønning	8c
Tønning By, Tønning	8x

Ansøger og kontaktperson

Peter Ritter, Bøgballevej 2, 8740 Brædstrup
Mobil: 20 95 41 16 Mail: peterbritter@gmail.com

Konsulent

Tine Bunk Schrøder, KHL, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding
Tlf.nr.: 76 34 17 10 Mail: tbs@khl.dk

Kommune: Horsens

Sagsbehandler og tilsynsførende: Jeanette Stabell Jensen, Tlf.: 76 29 26 03, mail: jstj@horsens.dk

Ansøgnings-skema nr.: 82733, version 2

Ansøgning indsendt første gang: 27. november 2015

Ansøgning indsendt sidste gang: 3. marts 2016

1.3 Resume af godkendelsen

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser er herunder beskrevet i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Beskrivelse af ansøgningen

Ejendommen på Bøgballevej 2, 8740 Brædstrup ligger i det åbne land. Der har tidligere været husdyrproduktion på ejendommen, men den er i dag registreret som en ejendom uden dyrehold.

Der søges om etablering af en økologisk ægproduktion på ejendommen samt et mindre fåre-, heste- og kvæghold.

Der bygges en ny stald med en produktion som omfatter 28.607 årshøner (30.000 hønsepladser) (168,28 DE). Derudover etableres der et mindre dyrehold bestående af heste, får og ammekvæg med afkom i de eksisterende stalde (9,48 DE). I alt svarer produktionen til 177,76 DE beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

Horsens Kommune vurderer at etableringen er omfattet af § 11 i husdyrbrugsloven, og derfor udløser krav om miljøgodkendelse.

Ejendommens beliggenhed

Der bygges en ny stald på ca. 4.200 m³ til ægproduktion, og derudover ønskes der etableret op til 5 nye fodersiloer.

Anlægget etableres i landzone, og den ansøgte produktion vil ske i et fritliggende nyopført staldkompleks placeret syd for det eksisterende anlæg, se nedenstående luftfoto.

Figur 1. Oversigt over indretning af ejendommen Bøgballevej 2, 8740 Brædstrup efter etablering af ny stald. Den grønne streg er markering af hønsegården.

Da der er tale om en økologisk produktion, er der krav om hønsegård i tilknytning til stalden. Kravet er minimum 18 ha hønsegård til en produktion af den ansøgte størrelse, hvorfor der kræves et relativt stort sammenhængende areal omkring stalden. Derfor er placeringen syd for ejendommen særdeles velegnet til formålet.

Der etableres beplantning i hønsegården, bestående af 2/3 frugttræer og 1/3 egetræer, og dermed vil det nye anlæg om få år være helt skjult af beplantning.

Nærmeste nabo er Kokvrøvlvej 8 (afstand ca. 110 meter), mens nærmeste nabo uden landbrugspligt er Kokvrøvlvej 6B som ligger ca. 300 meter øst for anlægget. Nærmeste samlede bebyggelse er Træden som ligger ca. 930 meter sydøst for anlægget, og nærmeste byzone er Brædstrup ca. 1,2 km vest for anlægget.

Horsens Kommune har gennemgået de gældende afstandskrav i husdyrbrugsloven, og alle afstandskrav overholdes ved den ansøgte placering.

Eventuelle gener fra produktionen (lugt, støj, fluer m.v.)

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk i skema 82733 viser, at lugtgenekriterierne er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved beboelser.

De generelle krav til støj forventes at være overholdt med den beskrevne indretning, og med baggrund i afskærmende beplantning og placeringen af de støjende aktiviteter forventes der ikke at være væsentlige støjgener ved de omkringboende. Fluer og skadedyr bekæmpes ved at etablere foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt.

Der etableres en ny udkørselsvej fra ejendommen i forbindelse med godkendelsen, idet der ønskes etableret en markvej fra det nye anlæg til Kokvrøvlvej. Markvejen skal anvendes til transport af gødning i ca. 3 gange ugentligt med en lille traktor (ca. 100 hk) med tipvogn, og til afhentning af udsætter dyr og indsætning af nye dyr, hvilket vil være ganske få gange om året. Etablering af ny udkørsel behandles særskilt af kommunens vejafdeling, hvor bl.a. vurdering af udkørselsforholdene indgår.

Etablering af økologisk fjerkræproduktion på ejendommen vil resultere i en øget trafik af tung transport til og fra ejendommen. Det forventes, at der vil være ca. 382 transporter årligt, svarende til minimum en transport om dagen. Det tilstræbes at transporterne sker i dagstimerne.

Den største andel af transporter udgøres af hhv. husdyrgødning og afhentning af æg. Husdyrgødning afhentes hver 5. dag og køres på lastbil i lukkede containere. Æg afhentes ca. hver 2. eller 3. dag.

Det er kommunens vurdering at generne ved naboerne minimeres mest muligt gennem transport i lukkede lastbiler, og at transporten ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Samlet vurderer Horsens Kommune, med baggrund i de beskrevne tiltag, at etableringen af hønseholdet ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuldt natur

Da miljøgodkendelsen er indsendt første gang i november 2015, er der et generelt ammoniakreduktionskrav på 30 %, som skal overholdes, før der kan gives en miljøgodkendelse. Det ansøgte projekt opfylder kravet ved:

- Hyppig udmugning af gødningen i staldene (3 gange pr. uge) med gødningsbånd

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 48, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenåen, som ligger ca. 3,8 km nord for ejendommens anlæg. Projektet vurderes med begrundelse i den store afstand, ikke at ville medføre negative påvirkninger på de arter og naturtyper som det nærmeste Natura 2000-område er udpeget for.

Nærmeste beskyttede § 3 naturområde er en mose, som er beliggende ca. 240 meter vest for anlægget. Det vurderes med baggrund i afstanden til naturområdet og anlæggets ammoniakemission, at etableringen ikke vil forårsage en tilstandsændring i § 3 området.

Bedst Tilgængelige Teknologi (BAT)

Kommunen skal på baggrund af ansøgningen foretage en vurdering af, om det ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til Bedst Tilgængelige Teknologi (BAT), og herefter stille nødvendige og relevante vilkår til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier.

Det følger af Natur og Miljøklagenævnets praksis, at kommunen i sin vurdering skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2010 ved vurderingen af om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Vejledningen anviser en metode til fastsættelse af en ammoniakemissionsgrænseværdi for husdyrbrugets samlede anlæg.

Aktuelt findes der ikke sådan en vejledning for økologisk produktion af konsumæg.

Ansøgers konsulent har derfor lavet en redegørelse for forskellene mellem konventionelle og økologiske høns, og hvilken betydning dette har i forhold til BAT. Derudover er der redegjort for hvad der er proportionelt at bruge af virkemidler i forhold til den pågældende produktion, samt hvad der er muligt at bruge i en økologisk bedrift for at nedbringe ammoniakemissionen og fosfor mængden i husdyrgødningen.

Ansøger har oplyst at der anvendes hyppig udmugning (gødningsskrabere som fjerner gødningen 3 gange om ugen), hvilket forventes at have en ammoniakreducerende effekt på ca. 36 % set i forhold til en stald uden hyppig udmugning.

I forhold til at nedbringe mængden af fosfor i husdyrgødningen, har ansøger valgt at indholdet af fosfor i foderet skal svare til normtal 2015.

Produktionen opfylder ikke de BAT krav der er til en konventionel produktion, men der er heller ikke mulighed for at bruge de samme virkemidler i den økologiske produktion som der i den konventionelle. Horsens Kommune har på baggrund af de faglige oplysninger fra ansøgers konsulent foretaget en konkret vurdering af BAT på ejendommen, og vurderer at der er anvendt BAT i forhold til at reducere ammoniak og fosfor fra produktionen.

Udover dette er der i ansøgt drift indført BAT på følgende områder: Management, Foder, Indretning, Ressourcer, Opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Det vurderes samlet at bedriften anvender BAT indenfor ovenstående områder.

Udbringningsarealer

Husdyrholdet på Bøgballevej 2 producerer i alt husdyrgødning svarende til 155,55 DE til udspreddning, heraf er det kun de 48,31 DE der skal udspreddes på egne udbringningsarealer, mens hovedparten af husdyrgødningen skal afsættes til biogasanlæg eller alternativt til aftalearealer. Hønsegården udgør 18 ha og heraf indgår de 12 ha ikke som udspreddingsareal, da der udelukkende tilføres arealerne den husdyrgødning der afsættes af hønsene. Hønsegården udgør pt. 18 ha, heraf er de 12 taget ud af it-ansøgningen da de kan forventes anvendt til foldarealer også på længere sigt. Alt efter fremtidig lovgivning vil der blive anvendt 12 eller 18 ha til foldarealer. De resterende 6 ha, som muligvis kommer til at udgå som krav til folde ønskes derfor vurderet som almindeligt omdriftsareal, hvorfor de er medtaget i udvaskningsberegningen.

De ejede udspretningsarealer afvander til Randers Fjord. Der er generelt faldende dyretryk i oplandet.

I forhold til beskyttelsen af overfladevand mod udvaskning af kvælstof, er arealerne beliggende i et opland til Natura 2000 område, men i robust område, hvor alt kvælstof reduceres inden det når recipienten, og dermed er de ikke omfattet af husdyrbrugslovens nitratklasser. Det er derfor ikke nødvendigt med tilpasninger af arealdriften i forhold til at reducere kvælstofudvaskningen til overfladevand.

Alle udbringningsarealerne er beliggende i et fosforoverbelastet Natura 2000 område, hvor der er særlig fokus på risikoen for udvaskning af fosfor. Beskyttelsen retter sig især mod drænedes lerjorde med høje fosfortal.

En af markerne (ca. 6,5 ha) ligger indenfor Vorvadsbro Vandværk og er beliggende i et område der er registreret som nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Det gennemsnitlige dyretryk på arealerne er 1,40 DE/ha. Da arealerne drives økologisk, er udvaskningen af nitrat lavere i ansøgt drift end nudrift og også mindre end udvaskningen fra et plantebrug. Det vurderes derfor at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau i forhold til grundvand er overholdt. Der stilles vilkår til arealet skal drives økologisk.

Der indgår ingen aftalepartner i ansøgningen, og der er ikke arealer beliggende i andre kommuner.

1.4 Naboorientering, partshøring, samt offentlighedsprocedure

Der er i perioden 10. februar 2016 til 7. marts 2016 foretaget en offentlig høring af naboer og øvrige parter, i overensstemmelse med reglerne i §§ 55 og 56 i husdyrbrugsloven.

Som udgangspunkt for afgrænsning af høringen, blev anvendt en beregnet teoretisk konsekvensafstand, som skal anvendes, jf. afgørelse i Natur og Miljøklagenævnet. For anlægget på Bøgballevej 2 er afstanden på ca. 329 meter (målt fra nærmeste stald). Beboelser indenfor denne afstand har modtaget et høringsbrev.

Følgende naboer har modtaget et høringsbrev:

Navn	Adresse	Postadresse
Henry Vestergaard Nielsen	Rævehøj 1	8740 Brædstrup
Kjeld Uffe Laursen	Kokvrøvlvej 6B	8740 Brædstrup

Der kom ingen henvendelser i forbindelse med nabohøringen.

1.5 Vilkår for godkendelsen

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte produktion i henhold til gældende regler i husdyrbrugsloven. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen (se skema og versionsnummer under afsnittet vedr. ejer og driftsforhold) samt de dertilhørende beregninger. Godkendelsen er betinget af overholdelse af følgende vilkår:

Nr. Vilkår

1. Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget på ejendommen Bøgballevej 2, matr.nr. 1B, Tønning By, Tønning, drevet under CVR nr. 36671866. Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i denne godkendelse.

2. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
3. Bedriften skal drives økologisk. Såfremt bedriften ikke drives økologisk skal der indsendes oplysninger så der kan foretages en fornyet vurdering af vilkårene i denne godkendelse.
4. Godkendelsen omfatter følgende dyrehold:
 - 28.607 stk. årshøner (30.000 hønsepladser), etageanlæg med gødningsbånd og voliere (168,28 DE)
 - 3 stk. heste, 500-700 kg, dybstrøelse (hele arealet) (1,3 DE)
 - 5 stk. moderfår m. afkom og en vædder, dybstrøelse (hele arealet) (0,86 DE)
 - 5 stk. ammekøer (400-600 kg), dybstrøelse (hele arealet) (3,12 DE)
 - 8 stk. kvier/stude (6-27 mdr.), dybstrøelse (hele arealet) (3,81 DE)
 - 1 stk. småkalv (0-6 mdr.), dybstrøelse (hele arealet) (0,27 DE)
 - 1 stk. tyrekalv (40-220 mdr.), dybstrøelse (hele arealet) (0,12 DE)

Det samlede dyrehold er i alt svarende til **177,76 dyreenheder (DE) pr. år.**

Dyrene skal gå i de staldsystemer som fremgår af vilkåret. Antal DE er beregnet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015, bilag 1.

5. Godkendelsen bortfalder, såfremt etableringen af hønsestalden ikke er påbegyndt inden 2 år fra godkendelsen er meddelt.

Anlæg

6. Der kan etableres en ny stald til høns på ca. 4.250 m² med en højde på ca. 7,5 meter. Stalden (bygning 1) skal opføres i mørke farver og ikke reflekterende materialer og placeres som vist på bilag 6.1 med en afstand på maksimalt 20 meter fra eksisterende bygninger.

Stalden skal indrettes som etageanlæg med gødningsbånd og opfylde følgende krav:

- a) Gødningsbånd skal tømmes mindst tre gange ugentligt.
 - b) Gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
 - c) Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:
 - tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt)
 - enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed
 - d) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end to uger.
 - e) Logbogen skal opbevares i mindst fem år på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
7. Der kan efter etablering af hønsestald, etableres fem kornsiloer med en højde på ca. 12,5 meter. Siloerne skal placeres som vist på bilag 6.2.
 8. Der kan etableres en opsamlingsbeholder på ca. 30 m³ til opsamling af vaskevand fra hønsestalden. Beholderen skal placeres som vist på bilag 6.2.
 9. Der kan etableres udsprinklingsanlæg til vaskevand fra produktionen. Der skal forud for etableringen indsendes dokumentation til Natur- og Miljøafdelingen, Horsens Kommune for at udsprinklingsanlægget overholdet forudsætningerne i Landbrugets Byggeblad nr.

103.09.05 "Udsprinkling af ensilagesaft og restvand".

10. Der kan etableres en hønsegård på 18 ha. Hønsegården skal placeres som angivet på bilag 6.1. Hønsene må kun være udegående på de arealer, som fremgår af kortbilaget.
11. Der skal etableres en beplantning i hønsegården svarende til det der er beskrevet af ansøger i afsnit 2.2.1 "Landskabet og planforhold".
12. I hønsegårdene skal der på hele arealet til stadighed være etableret en afgrøde, der kan udnytte de næringsstoffer der afsættes på arealet. Der må i øvrigt ikke tilføres andre organiske gødningstyper til arealet end det som dyrene afsætter.

Indretning af ejendommens i øvrigt

13. Forud for etableringen skal der ved Affald og Trafik, Horsens Kommune søges om tilladelse til etablering af en ny udkørselsvej fra ejendommen. Vejen skal efterfølgende placeres og indrettes som beskrevet i tilladelsen fra vejafdelingen.
14. Forud for etableringen skal der ved Natur- og Miljøafdelingen, Horsens Kommune søges tilladelse til udledning af rent tag- og overfladevand fra nybyggeriet, således at det sikres at afledningen af vand til dræn/overfladerecipient bringes ned på et niveau der er i overensstemmelse med kommunens spildevandsplan. Alternativt skal der søges om tilladelse til nedsivning af tagvand og overfladevand på ejendommens arealer.
15. Forud for etableringen skal der ved Natur- og Miljøafdelingen, Horsens Kommune, søges om tilladelse til at indvinde det nødvendige vand til hønseproduktionen. Alternativt skal der søges om tilladelse ved Horsens Vand til at blive koblet på Horsens Vands ledningsnet.
16. Der skal etableres en vandmåler på ejendommens vandforsyning til registrering af vandforbrug. Vandforbruget skal aflæses og noteres kvartalsvis i journal. Journalen skal ved tilsyn kunne fremvises på forlangende.
17. Ventilatorer skal renholdes efter behov – dog mindst en gang om året. Dokumentation vedligeholdelse noteres i en logbog.
18. Overfladevand fra omliggende arealer samt dræn- og tagvand fra bygningerne må ikke give anledning til forurening og gener i vandløb, søer m.v. Vandet må ikke indeholde foder- eller gødningsrester eller andre stoffer end hvad der er normalt forekommende i overflade- og drænvand.
19. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og siloerne, må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag - Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45

Alle dage	18-22	1 time	45
Alle dage	22-07	0,5 time	40
Spidsværldi	22-07	-	55

20. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 19 er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen
21. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund der er uegnetrængelig for de stoffer der tankes. Arealet skal være indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning via sandfang og benzin- og olieudskiller til spildevandskloak. Alternativt skal spild fra påfyldning eller aftapning f.eks. kunne opsamles i tætte sumpe eller opsamlingsbassiner, der holdes overdækkede, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Påfyldningsstudse til påfyldning af over- eller underjordiske tanke samt aftapningsanordninger/-pistoler til påfyldning af køretøjer og materiel skal være placeret inden for konturen af det befæstede areal.
22. Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, f.eks. indendørs på et betongulv uden gulv afløb og med en tæt kant som sikrer tilbageholdelse af spild, og som mindst kan rumme indholdet af den største beholder.
23. Der skal inden den 1. maj 2018 udarbejdes en beredskabsplan, som sendes i kopi til tilsynsmyndigheden (Natur- og miljøafdelingen, Horsens Kommune). Beredskabsplanen skal indeholde oplysninger om procedurer som, beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe, begrænse uheld, og indeholde oplysninger om hvilke personer der skal alarmes, og hvordan. Den skal indeholde relevante kortbilag over bedriften med angivelse af opbevaring af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænforhold og en opgørelse over materiel der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være udarbejdet på et sprog de ansatte forstår.
24. På husdyrbruget skal der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. For at undgå at der opstår fluegener for de omkringboende, skal der på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.
- Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
25. Ved virksomhedens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
- Stalde, gyllebeholder, fortank, rørsystemer, gyllekanaler/ kummer m.v. skal tømmes

og rengøres for husdyrgødning, og bortskaffes efter gældende regler.

- Alle olietanke skal tømmes
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne

26. Hvis der sker uheld som medfører et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal der ringes 112. Når der er foretaget de nødvendige afværgeforanstaltninger kontaktes Horsens Kommunes Natur og Miljøafdeling telefonisk og orienteres om forureningen.

Egenkontrol

27. Virksomheden skal føre egenkontrol med produktionsanlægget svarende til det, der er beskrevet i redegørelsen. Der skal som minimum kunne fremlægges dokumentation for følgende:

- Årlig opgørelse af vandforbrug
- Årlig opgørelse af energiforbrug
- Dokumentation for drift og tømning af gødningskrabere
- Drift og kontrol af ventilationssystem (årlig service)
- Årlig opgørelse af produktionens størrelse

28. Husdyrbruget skal føre kontrol med at de udbragte mængder af husdyrgødning og at driften af arealerne er indenfor godkendelsens rammer. Til dokumentation for dette skal markplaner/gødningsregnskaber og dokumentation vedr. fosformængden forevises på tilsynsmyndighedens forlangende. Dokumentationen skal opbevares i mindst 3 år.

Arealer

29. Bedriftens udbringningsareal udgør 34,51 ha ejede og forpagtede arealer, se bilag 6.6. Der må som årlig gennemsnit udbringes husdyrgødning i en mængde, der svarer til 1,4 DE/ha, eller i alt 5.102 kg N og 1.572 kg P pr. planår (1/8-31/7).

30. Miljøgodkendelsen må ikke udnyttes fuldt ud, før der foreligger skriftlig aftale om afsætning af ca. 116 DE (svarende til ca. 13.586 kg N og 4.271 kg P) til:

- Udspredning hos aftager med arealer der er anmeldt/godkendt efter reglerne i husdyrbrugsloven
- eller biogasanlæg

1.6 Udnyttelse af godkendelsen og behovet for supplerende tilladelser m.v.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugsloven.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes før der er givet byggetilladelse fra kommunen.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning. Dette gælder f.eks. ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse. Enhver ændring skal desuden anmeldes/ansøges om i kommunen.

Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt. Godkendelsen fritager ikke fra krav i anden lovgivning, f.eks. museumsloven, naturbeskyttelsesloven, vandforsynings-

loven og byggelovgivningen.

I øvrigt henvises til, at virksomheden er omfattet af en række andre miljøregler, bl.a.

Affaldsbekendtgørelsen³. Kommunens regulativ for farligt affald, herunder krav om, at farligt affald til enhver tid transporteres/bortskaffes og håndteres i overensstemmelse med retningslinjerne beskrevet i det gældende regulativ. Kommunens regulativ for erhvervsaffald, herunder regler for håndtering og sortering samt pligten til at benytte en affaldstransportør, der er registreret ved kommunen.

Miljøbeskyttelseslovens⁴ bestemmelser, herunder f.eks. pligten til at afværge og forebygge følger af uheld eller driftsforstyrrelser, der medfører væsentlig forurening samt pligten til at informere kommunen herom.

Landbruget er ligeledes omfattet af § 39 i husdyrbrugsloven. Efter denne paragraf kan tilsynsmyndigheden påbyde, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger, hvis virksomhedens drift medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

1.7 Tidsplan for projektet og godkendelsens gyldighed

I ansøgningen er der ikke angivet nogen tidsplan for projektets gennemførelse.

I henhold til husdyrgodkendelseslovens § 33 skal der i godkendelsen fastsættes en frist for hvornår godkendelsen skal være udnyttet. Denne frist bør normalt ikke være på mere end 2 år. Godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejde. Bygge- og anlægsarbejdet bør færdiggøres indenfor en rimelig tidsfrist derefter. Der er stillet vilkår til dette.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

1.8 Revurdering

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ § 17, jf. husdyrbrugslovens⁶ § 41, stk. 2, skal godkendelser omfattet af § 11 i husdyrbrugsloven regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling.

Tilsynsmyndigheden skal foretage den første af disse regelmæssige revurderinger, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor virksomheden første gang blev godkendt, jf. husdyrbrugslovens § 41, stk. 3.

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er som nævnt, at det løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på en anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Overholdelsen af kravet om anvendelse af BAT skal sikre, at forurening fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt.

Den kommende revurdering forventes gennemført senest den 22. marts 2024

³ Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1317 af 19. november 2015 om bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse.

⁵ Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

2 Anlægget

2.1 Dyrehold og management samt beregning af BAT

I dette afsnit oplyses der om dyr og staldsystemer, der indgår i ansøgningen, samt om management og brug af bedste tilgængelige staldteknologi på husdyrbruget.

Ansøgers tekst

Der henvises foruden nedenstående til bilag 6.1.

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
FjHø08	Årshøne, konsumæg, voliere m. gødningsbånd, skrabehegne	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	28607	168,28
Hest03	1 voksen årshest, 500-700 kg	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	3	1,30
Får	Får	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	6	0,86
KvAm03	Ammeko 400-600 kg, Dybstr. (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	5	3,12
KvKs09	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	8	3,81
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	1	0,27
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	1	0,12

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Staldsystemkoder er forklaret i den ovenstående tabel. Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
Hønsstald	Nej	FjHø08	Nudrift	0	0				0,00
			Ansøgt	28607	30000				168,28
Øvrige dyr	Nej	Hest03	Nudrift	0	3				0,00
			Ansøgt	3	0				1,30
		Får	Nudrift	0	6				0,00
			Ansøgt	6	0				0,86
		KvAm03	Nudrift	0	0				0,00
			Ansøgt	5	0				3,12
		KvKs09	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00
			Ansøgt	8	0	6,00	27,00		3,81
		KvSm01	Nudrift	0	0	0,00	6,00		0,00
			Ansøgt	1	0	0,00	6,00		0,27
		KvTk01	Nudrift	0	0	40,00	220,00		0,00
			Ansøgt	1	0	40,00	220,00		0,12
Sum			Nudrift					0,00	
			Ansøgt					177,76	
Ændring alle produktioner:									177,76

Hønsene har adgang til at komme ud, og ifølge oplysninger afgivet fra konsulenten som er indsat i husdyrgodkendelse.dk svarer dette til, at de kan betragtes som udegående 1 måned om året, se nedenstående tabel.

Oplysninger om udegående dyr

Produktioner som ikke fremgår af denne tabel er ikke udegående

Staldnavn	Staldsystem kode	Nudrift / Ansøgt	Mdr. udegående uden for udbringningsareal	Mdr. udegående inden for udbringningsareal
Hønsestald	FjH08	Nudrift	0	0
		Ansøgt	1	0

Normer for beregning af produktionseffektivitet og fodring samt oplysninger om fravænnning i soproduktioner

Tal i kursiv er standardtal (normtal), som anvendes i beregningerne når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Staldsystem kode	Nudrift / ansøgt	Foder total ¹	Protein ²	Fosfor ³	Proteinprocent i mælk / kg æg per høne (fjerkræ)	Antal fravænnede grise per årso / kg tilvækst per enhed (fjerkræ)	Fravænningsvægt
Hønsestald	FjH08	Nudrift	44,60	16,70	0,52	19,00		
		Ansøgt	45,30	16,90	0,57	18,70		
Øvrige dyr	Hest03	Nudrift	-	-	-	-	-	-
		Ansøgt	-	-	-	-	-	-
	Får	Nudrift	-	-	-	-	-	-
		Ansøgt	-	-	-	-	-	-
	KvAm03	Nudrift	2207,00	207,00	3,60			
		Ansøgt	2207,00	207,00	3,60			
	KvKs09	Nudrift	2610,00	138,00	3,24			
		Ansøgt	2610,00	138,00	3,24			
	KvSm01	Nudrift	1138,00	183,00	4,51			
		Ansøgt	1138,00	183,00	4,51			
KvTk01	Nudrift	619,00	169,00	4,40				
	Ansøgt	619,00	169,00	4,40				

1) "Foder total" angiver for dyretyperne; svin, kødkvæg, tyrekalve og ungtyre samt andre dyr antal FE/dyr. For dyretyperne; malkekøer (tung race) og jersey angiver "foder total" kg. fodertørstof/årsko og for dyretyperne; mink og fjerkræ angiver "foder total" kg. foder/dyr.

2) "Protein" angiver for dyretyperne; svin, kødkvæg, tyrekalve og ungtyre samt andre dyr gram råprotein/FE. For dyretyperne; malkekøer (tung race) og jersey angiver "protein" gram råprotein/kg. fodertørstof og for dyretypen fjerkræ angiver "protein" protein % i foder.

3) "Fosfor" angiver for dyretyperne; svin, kødkvæg, tyrekalve og ungtyre samt andre dyr gram fosfor/FE. For dyretyperne; malkekøer (tung race) og jersey angiver "fosfor" gram fosfor/kg. fodertørstof og for dyretypen fjerkræ angiver "fosfor" fosfor % i foder.

Management

Bedriften og produktionen har en opbygning, der gør det nemt at føre tilsyn med dyr og produktionsanlæg hver dag. Der udføres små reparationer, når det er nødvendigt, og ved behov, bliver der tilkaldt service.

Det daglige arbejde består i tilsyn med dyr og anlæg. Det skal sikres, at der tilføres den ønskede mængde foder og vand, ligesom klima skal være optimal for dyrene. Døde dyr fjernes dagligt og ægtransporten overvåges. En gang dagligt indsamles æggene, tidspunktet afpasses så flest mulige æg indsamles og sættes på køl samme dag de er lagt.

Den primære kilde til vandspild er utætte vandnipler. Disse efterses dagligt, så vandspild minimeres. Dette er del af god management.

Tre gange om ugen fjernes den faste gødning fra gødningsbånd og transporteres til opbevaring

i container.

Rengøring og desinficering

Pakkerum rengøres hver dag efter pakning af æg.

Kølerum rengøres ca. en gang om ugen.

Stalden til hønsene rengøres så vidt muligt via tørrengøring (trykluft). Evt. med vand hvis det er påkrævet.

Bedst tilgængelige stald- og foderteknologi

Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for økologiske fjerkræbrug. Der gælder for den økologiske produktion særlige lovkrav til indretning, belægning og drift, som adskiller sig fra konventionelle besætninger. Ligeså gælder, at der i forhold til anvendelse af fodermidler er stærkt begrænsede muligheder for at optimere og vælge alternative råvarer. Det er eksempelvis ikke tilladt at anvende tilsætningsmidler som syntetiske aminosyrer og fytase for at hæve udnyttelsen af hhv. protein og fosfor. Det er således begrænsede muligheder for at nedbringe emissioner og økologiske brug kan således ikke uden videre anvende de emissionsgrænseværdier, som gælder for konventionelle brug. Der er dog mulighed for i visse situationer at anvende elementer fra staldteknologier som også anvendes i konventionelle fjerkræbrug. Vurderingen af om det ansøgte overholder BAT må således bero på en konkret vurdering.

Kvælstof

Ved den ansøgte produktion på Bøgballevej 2 indsættes et såkaldt åbent etagesystem som i store træk svarer til samme anlæg anvendt ved konventionelle bedrifter med skrabeægproduktion i etagesystem. I etagesystemet afsættes størsteparten af husdyrgødningen på et gødningsbånd, som tømmes ca. 3 gange ugentligt. Dette muliggør en markant sænkning af ammoniakemissionen. Der kan ved fastsættelse af miljøeffekten tages udgangspunkt i Teknologibladet "Hyppig fjernelse af gødning fra æglæggende høns som ikke holdes i bur", som anviser at 3 gange udmugning ugentligt reducerer ammoniakemissionen med ca. 36 %.

I vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) er emissionsniveauet for ammoniak for fritgående høner fastlagt til 9,06 kg N pr. 100 årshøner.

Der er ikke fastlagt noget emissionsniveau for økologiske høner, hvorfor det sammenholdes med fritgående høner.

Det beregnede BAT-niveau vil være $28.607/100 \times 9,06 \text{ kg N} = 2.592 \text{ kg N}$

Ammoniaktabet fra hønsene er uden tiltag 4.195 kg N/år (for alle dyr 4.309 kg N). Havde dyrene ikke været økologiske ville der have været et tab på 3.925 kg N fra hønsene. Forskellen på 271 kg N skyldes anvendelsen af økologiske fodernormer.

For at nedsætte ammoniakemissionen er der anvendt tiltaget "Hyppig fjernelse af gødning fra æglæggende høns som ikke holdes i bur", hvorfor der er indsat en reduktionseffekt på 36 % svarende til 3 ugentlige udmugninger hvor normen er 1 ugentlig udmugning. Dette nedsætter ammoniakemissionen til 3.100 kg N/år fra hønsene (3.213 kg N fra alle dyr). Effekten er indsat i it-skemaet under "kemisk luftvasker" idet der endnu ikke findes en rubrik til hyppig udmugning.

Derudover skal husdyrgødningen opbevares i en container med fast overdækning, således at

ammoniakemissionen også reduceres herfra.

Da der anvendes fasefodring som sikrer, at der ikke "overfodres" med råprotein, der anvendes et BAT staldanlæg og BAT-teknologi på gødningshåndtering vurderes det, at der ikke er flere reelle mulige BAT tiltag i en økologisk ægproduktion.

Fosfor

Økologiske besætninger har jf. økologireglerne ingen mulighed for at reducere fosformængden i husdyrgødningen ved traditionelle metoder som tilsætning af fytase til foderet eller anvendelse af foderfosfater med særlig høj fordøjelighed. Det anses derfor som at være BAT såfremt de gældende fodernormer følges. Der er i det ansøgte taget udgangspunkt i den gældende fodernorm på ansøgningstidspunktet for økologiske høner.

BAT niveauet for P er for frilandshøns angivet til 23,6 kg P pr. DE

I ansøgningen er P-indholdet beregnet til $6.197 \text{ kg P} / 168,28 = 36,7 \text{ kg P/DE}$

Det er vores opfattelse at BAT for skrabebesætninger ikke kan overføres direkte til BAT for økologiske besætninger, idet konventionelle og økologiske høner har ikke samme fodernorm, bl.a. fordi der fodres med andre råvarer/anden andel af samme råvarer hos økologiske høner. I økologisk ægproduktion er det et krav at dyrene skal have daglig tildeling af grovfoder, det er det ikke hos frilandshønerne.

Forskelle på foderet alene gør, at man ikke kan reducere fosforindholdet på samme måde i økologisk foder, da der ikke må tilsættes fytase til økologisk foder. Dertil er der forhold omkring driften som også gør det svært direkte at sammenligne.

Bl.a. på grund af salmonellaregler, skal kornet indkøbes i høsten og der er derfor ikke mulighed for løbende over året at supplere op med korn. Derudover kan det blive en udfordring at finde så stor en mængde økologisk korn i omegnen.

Der er derfor i ansøgningen regnet med at alt foder skal indkøbes som fuldfoder, dvs. der tilsættes ikke eget korn eller indkøbt korn. På ejendommen er der ikke umiddelbart mulighed for dyrkning af eget korn pga. forholdsvis lavt arealtilliggende og der er ikke opbevaringskapacitet til kornlager og ikke umiddelbart mulighed for at placere en til to store siloer tæt ved ejendommen uden at det går ud over muligheden for at indrette folde til anlægget.

Varmebehandlet fuldfoder er derfor det bedste alternativ på denne ejendom. Varmebehandlingen betyder at foderet ikke indeholder meget naturligt fytase og det er derfor nødvendigt, at der ikke stilles krav om reduktion af fosforindholdet i foderet.

Der fodres efter normerne og der anvendes fasefodring. Der er ikke tilsat fytase til fodret, da det ikke er tilladt i forhold til økologireglerne. Størstedelen af gødningen afsættes ud af bedriften. Det vurderes på den baggrund, at der ikke er flere mulige tiltag for at nedsætte fosforindholdet i gødningen, og fodring efter de økologiske normer må således være BAT, da der ikke er andre realistiske muligheder.

Staldafsnit

Kommunens vurdering

Kommunen skal på baggrund af ansøgningen foretage en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til Bedst Tilgængelige Teknologi (BAT) og herefter stille nødvendige og relevante vilkår til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier.

Det følger af Natur og Miljøklagenævnets praksis, at kommunen i sin vurdering skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)". Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2010 ved vurderingen af, om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Vejledningen anviser en metode til fastsættelse af en ammoniakemissionsgrænseværdi for husdyrbrugets samlede anlæg.

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der, ifølge vejledningen, udregnes emissionsgrænser for de enkelte dele af (stald)anlægget. Summen af disse emissionsgrænser udgør emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg, som skal overholdes af husdyrbruget.

Ammoniak

Der bygges en ny stald til æglæggende høner, hvor staldsystemet udgør et etageanlæg med gødningsbånd og voliere. De eksisterende stalde skal bruges til et mindre dyrehold bestående af heste, får og ammekvæg, og ændres ikke i forbindelse med opførelse af ny stald.

I æglæggestalden etableres et udmugningssystem der fjernes gødningen ca. 3 gange ugentligt (virkemiddel hyppig udmugning), hvorved ammoniakfordampningen fra stalden reduceres med 36 % i forhold til et standard system.

Miljøstyrelsen har udsendt vejledninger til emissionsgrænseværdier opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til fjerkræ, men kun for konventionelle æglægningshøns. Ifølge klagenævnsafgørelse NMK-131-00142 skal der for økologiske brug tages udgangspunkt i den konventionelle vejledende emissionsgrænseværdi.

Ansøgers konsulent har beregnet og fastsat et samlet BAT emissionsniveau for hele anlægget på 2.592 kg N årligt fra stald og lager.

Den faktiske ammoniakemission fra anlægget er jf. ansøgningen beregnet til 3.100 kg N årligt fra stald og lager, hvilket er 508 kg N mere end det beregnede BAT niveau.

For at opfylde det beregnede emissionsniveau, har ansøger har oplyst at der anvendes hyppig udmugning (gødningsskrabere som fjerner gødningen 3 gange om ugen), hvilket forventes at have en ammoniakreducerende effekt på ca. 36 % set i forhold til en stald uden hyppig udmugning. Derudover opbevares husdyrgødning fra hønsestalden i en container med fast overdækning, der har en ammoniakreducerende effekt på 50 % (10 kg N årligt).

Produktionen opfylder ikke det BAT krav der er til en konventionel produktion, men der er heller ikke mulighed for at bruge de samme virkemidler i den økologiske produktion som der i den konventionelle.

Den økologiske produktion må f.eks. ikke anvende kunstige aminosyrer, hvilket er tilladt i den konventionelle produktion. Baggrunden for at bruge kunstige aminosyrer i den konventionelle produktion er at det har en betydelig miljøgevinst, da kunstige aminosyrer kan kompensere for foderets naturlige indhold af aminosyrer. Dermed kan proteinindholdet i foderet med tilsat aminosyrer sænkes. Muligheden for reduceret foder mængde/råprotein i økologisk fodring er således ganske dårlige, på baggrund af reglerne om, at der ikke må bruges tilsætningsstoffer.

Derudover er der i en økologisk produktion flere forhold der taler for ikke at sænke foder mængden, da hønsene har fri adgang til hønsegårde er de mere aktive, er ude både sommer og vinter hvilket naturligt vil give et større foderforbrug end normen for konventionelle høns. At stille skærpende vilkår til fodring kan derfor få konsekvenser for produktionen og den enkelte hønes ydelse.

Horsens Kommune vurderer derfor på baggrund af ovenstående at der er anvendt BAT i forhold til at reducere ammoniak fra produktionen, da ansøger har redegjort for at der er anvendt de virkemidler der er muligt i den økologiske produktion.

Fosfor

Ud fra Miljøstyrelsens standardemissionsgrænseværdier for fosfor skal kommunen beregne et BAT niveau for produktionen. Miljøstyrelsens emissionsgrænser er dog kun rettet mod konventionelle brug. Miljøstyrelsens standardvilkår vedr. P-indhold i konsumægsfoder er lavet ud fra en forudsætning om tilsætning af enzymet fytase, der har den egenskab at den fremmer optagelsen af fosfor i dyret, og dermed kan indholdet af fosfor i foderet sænkes.

Det er ikke tilladt at anvende fytase i den økologiske produktion, hvorfor muligheden for at reducere foder mængden og/eller fosformængden i den økologiske produktion er vanskelig. Derudover vil der blive anvendt varmebehandlet foder, for at mindske risikoen for salmonella, da varmebehandlingen dræber alle salmonella bakterier i foderet. Ulempen ved varmebehandlingen er dog at den også nedbryder fytasen i foderet. Dette betyder at økologisk korn der er varmebehandlet har således et lavere indhold af tilgængelig fosfor, i forhold til korn der ikke er

varmebehandlet.

Ansøger har redegjort for at det ikke er muligt at bruge andet foder, da der på ejendommen ikke umiddelbart er mulighed for dyrkning af eget korn pga. forholdsvis lavt arealtilliggende, og der er ikke opbevaringskapacitet til kornlager, og ikke umiddelbart mulighed for at placere en til to store siloer tæt ved ejendommen uden at det går ud over muligheden for at indrette folde til anlægget.

Horsens Kommune vurderer derfor på baggrund af ovenstående at der er anvendt BAT i forhold til at reducere fosfor fra produktionen, da ansøger har redegjort for at der er anvendt de virkemidler, der er muligt i den økologiske produktion på den pågældende ejendom.

2.2 Lokalisering og faste afstandskrav

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets lokalisering. Det vil sige hvordan husdyrbruget er placeret i forhold til steder, hvor der efter lovgivningen gælder et fast afstandskrav samt placeringen i landskabet.

Ansøgers tekst

Ejendommen er placeret i landzone. Den ansøgte produktion vil ske i et fritliggende staldkompleks, syd for ejendommens øvrige bygninger.

Da der er tale om en økologisk hønseproduktion, er der krav til etablering af en hønsegård i tilknytning til stalden. Kravet til den ansøgte produktion er minimum 12 ha hønsegård. Hønsegården placeres omkring staldkomplekset.

Der er ca. 115 m til nærmeste nabobeboelse. Nærmeste samlede bebyggelse er ca. 930 m fra stalden og nærmeste byzone er Brædstrup ca. 1.200 m fra stalden.

Nedenfor er der målt til nærmeste lokaliteter i forhold til gældende afstandskrav i §§ 6 og 8 i husdyrbrugsloven.

Afstande fra nærmeste staldanlæg	Aktuel afstand	Lovkrav (minimum)
Eksisterende/fremtidig byzone - sommerhus område	1,2 km	50 m
Område i lokalplan der er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	919 m	50 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	96 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	1,3 km	50 m
Vandløb/dræn/søer	< 15 m*	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	244 m	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	110 m	15 m
Skel	123 m	30 m
Nabobeboelse	115 m	50 m

*eksisterende dræn hvor der vil blive under 15 meter til stalden omlægges så der opnås 15 meters afstand til stald.

Som det ses af ovenstående skema vil alle afstandskrav i §§ 6 og 8 i husdyrbrugsloven blive overholdt.

Kommunens vurdering

Se tabel i ovenstående afsnit, for oplysninger om afstande til nærmeste omgivelser (i relation til de faste afstandskrav der er i husdyrbrugslovens § 6 og § 8). Det ses af tabellen at gældende afstandskrav er overholdt for den ønskede placering af det nye anlæg, med undtagelse af afstand til dræn, hvilket løses ved at omlægge drænene.

Det vurderes dermed at alle gældende afstandskrav er overholdt ved den fremtidige indretning af ejendommen.

2.2.1 Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan de påvirker landskabet.

Ansøgers tekst

Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget som værdifuldt landbrugsområde. Øvrige landskabelige hensyn er undersøgt, og tabellen herunder angiver, hvorvidt det ansøgte ligger indenfor de forskellige områder og/eller beskyttelseslinjer.

Landskabelige hensyn	
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesværdi	Nej
Områder med landskabeligt værdi	Nej
Uforstyrrede landskaber	-
Områder med særlig geologisk værdi	Ja, "Det Midtjyske Søhøjland"
Rekreative interesseområder	Nej
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Nej
Kirkeomgivelser	Nej
Kystnærhedszonen	Nej
P-lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering	Ja, to små dele af mark 1-0
Skovrejsningsområder	Nej
Fredede områder	Nej
Beskyttede naturarealer (§ 3)	Mose grænser op til mark 5-0. Evt. naturareal nord for mark 3-0
Strandbeskyttelseslinje	Nej
Klitfredningslinje	Nej
Skovbyggelinje	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje	Nej
Kirkebyggelinje	Nej
Fortidsmindelinje	Nej
Fortidsminder	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger	Langs kanterne af mark 1-0, 2-0, 3-0 og 4-0 + 4-0b.

Specifik geologisk bevaringsværdi er i kommuneplanen beskrevet således: "Nationale Geologiske Interesseområder: Det Midtjyske Søhøjland".

Derudover er der ikke sammenfald mellem byggefelt og de landskabelige udpegninger listet i

vejledning til udarbejdelse af miljøgodkendelser.

Beskrivelse af anlæg

I nedenstående skema ses grundplan, højder samt materialer for nye og eksisterende bygninger.

Nr.		Grundplan	Højde	Taghældning	Materiale/farver
1	Ny hønsestald	4.248 m ²	7,5 m	15 %	Vægge: stålplader (sandwichelementer med lodrette samlinger) Tag: stål eller eternitplader (grå)
2	Gammel svinestald	340 m ²	6,5 m	30 %	Vægge: kalkede/pudsede mursten Tag: stålplader
3	Kornlager	230 m ²	7 m	30 %	Vægge: Kalkede Tag: stålplader
4	Garage, stald til øvrige dyr	720 m ²	6,5 m	30 %	Vægge: Røde mursten Tag: Eternit
5	Maskinhus	400 m ²	6 m	30 %	Vægge: Mursten Tag: Eternittag
6	Halmlade	312 m ²	6,5 m	30 %	Vægge: Stålplader Tag: Stålplader

Taghældninger og højder på eksisterende bygninger er vurderet ud fra bygningens udseende samt fikspunkter, ikke opmålte eller kendte højder.

Byggeriet opføres i tilknytning til eksisterende halmlade, men som et fritliggende staldkompleks med hønsegård rundt om stalden, syd for det eksisterende anlæg (se bilag 6.1).

Beplantning i hønsegården

Der plantes træer i et netværk med 10 meter mellem de enkelte træer. Der veksles mellem egetræer (ca. 1/3) og øvrige træer (ca. 2/3) – hovedsageligt frugttræer – bestående af en blanding af bl.a. æble, blomme, kirsebær, pære og lind). I de inderste 2 rækker sættes hovedsageligt hyld.

Alternative placeringer

Der er oprindeligt ansøgt om placering af stalden på toppen af et højdedrag, hvilket kommunen af landskabelige grunde ikke kunne acceptere. Da der er behov for et stort areal til omkringliggende hønsegårde og grundet krav til mål på hønsegårdene, er det vurderet, at det ansøgte er eneste mulige alternativ på ejendommen.

Kommunens vurdering

Beskrivelse af landskabet

Bygningsanlægget til landbrugsejendommen Bøgballevej 2 ligger for enden af privat vej ca. 200 m fra Bøgballevej i det åbne land med nogenlunde samme afstand (ca. 1 km) til landsbyerne Tønning og Træden og til Brædstrup. Området er præget af spredt bebyggelse, bestående af en blanding af landbrugs- og beboelsesejendomme.

Landskabet omkring ejendommen er småbakked og åbent. Dyrkede marker, forholdsvis få levende hegn og mindre træbevoksninger præger området. Ejendommens bygninger ligger forholdsvis højt i landskabet på en skråning, således skråner haveanlægget ca. 3 m ned mod naturstien mod nord og mod syd stiger terrænet med ca. 7 m.

Området er ikke i kommuneplanen udpeget som bevaringsværdigt landskab, men område med

geologisk bevaringsværdi, som det meste af Horsens Kommune. Området er heller ikke registreret som område med kulturhistorisk bevaringsværdi eller med værdifuldt kulturmiljø.

Der er forholdsvis mange beskyttede sten- og jorddiger, men ikke hvor anlægget ønskes opført. Der er endvidere heller ikke registreret fortidsminder, hvor anlægget ønskes opført. Det udlagte areal til anlægget ligger dog hen over en del af sogne- og ejerlavsskellet mellem Tønning By ejerlav, Tønning Sogn og Træden ejerlav, Træden Sogn. Sogne- og ejerlavsgrensen har på stedet haft karakter af en gravet grøft, som løber i en langstrakt sænkning, som har udgjort et naturligt skel i landskabet.

Umiddelbart nord for ejendommens tilhørende haveanlæg løber naturstien Horsens-Silkeborg. Naturstien er en rekreativ rute, hvis omgivelser ifølge kommuneplanen skal sikres mod etablering af landskabs- og miljøforringende anlæg.

Eksisterende og nyt anlæg

Den eksisterende bebyggelse er et firlænget gårdanlæg med stuehus og haveanlæg mod nord og vest her for og i tilknytning til er der opført et maskinhus og et halmhus. De ældste bygninger er fra først i 1900 tallet og det nyeste, halmhuset, er opført i år 2000. Bygningerne er dels i kalkede/pudsede mursten og røde mursten og med eternit eller stålplader på taget. Højden er mellem 6 og 7 m. Bygningerne er mod nord og delvis mod vest ved maskinhuset og halmhuset omgivet af beplantning.

Det nye anlæg på ca. 4.000 m² opføres syd for og i tilknytning til halmhuset (indenfor ca. 20 m). Anlægget opføres med sider i stålplader og med stålplader eller eternit på taget. Højden bliver 7,5 m. Anlægget kommer til at ligge i ca. samme højde i terrænet, som de eksisterende bygninger. Omkring anlægget i en afstand op til ca. 200 m etableres der en beplantning med ca. 2/3 frugtræer og ca. 1/3 egetræer med ca. 10 m mellem de enkelte træer.

Vurdering af landskabelig påvirkning

Oprindeligt blev der søgt om at opføre det nye anlæg syd øst for de eksisterende bygninger, da det af hensyn til driften ville være mest hensigtsmæssigt. Derved ville anlægget blive placeret på det højeste sted i området. Denne placering kunne imidlertid ikke accepteres, da vurderingen var, at dette ville medføre en meget negativ påvirkning af de landskabelige værdier i området.

Den placering der nu er ansøgt tilgodeser ejendommens drift ligesom den også vurderes at tilgodesede de landskabelige interesser. Det nye bygningsanlæg adskiller sig ganske vist i såvel udformning som materiale/farvevalg fra de eksisterende bygninger, men da anlægget om få år vil være helt skjult af beplantning, vurderes det at være uden betydning.

Ansøger har fra 4 udvalgte steder, bl.a. fra naturstien lavet en simpel visualisering af den landskabelige påvirkning uden at der er påført beplantning, jf. bilag 6.4 Vurderingen er, at den landskabelige påvirkning, også set fra naturstien vil være minimal. Et anlæg af den størrelse vil selvfølgelig kunne ses indtil beplantningen vokser op, men derefter vil eksisterende og ny beplantning fuldstændig skjule bygningen.

At det nye anlæg kommer til at ligge hen over en del af et sogne- og ejerskel ændrer ikke på, at den valgte placering vurderes som den landskabeligt bedste på ejendommen.

Der stilles vilkår til farve på anlægget, da det varer nogle år inden det skjules bag beplantning. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår til beplantning ved det nye anlæg.

2.3 Energi og vandforbrug

2.3.1 Energiforbrug

Der gøres i dette afsnit rede for husdyrbrugets energiforbrug (nuværende og forventet).

Ansøgers tekst

Energiforbrug på anlæg

Energiforbruget vil stige som følge af etablering. Det forventede energiforbrug ses af nedenstående tabel.

	Nudrift	Ansøgt drift
Elforbrug	-	138.900 kWh (4,63 x 30.000 hpl)
Forbrug af olie	-	Kun diesel til markdriften
Egenproduktion af energi (vindmølle, biogas el. andet)	Halm til halmfyr fra egne marker	Halm til halmfyr fra egne marker
Halmfyr - forbrug af halm	600 tons	600 tons med 14,5 MJ/kg og 3,6 MJ/kWh dvs. $2,4 \cdot 10^6$ kWh

Staldene er ikke opvarmede. Det primære el-forbrug er til ventilation. Der planlægges anvendt lavenergiventilation.

Energiteknologi på anlæg

Lysstyring, og lysdæmpning, samt frekvensstyret ventilation gør at strømforbruget holdes på et minimum. Ventilationssystemet er computerstyret og tilpasses produktionen for at sikre optimal køretid.

Kommunens vurdering

I forhold til BAT og energi gælder det om at arbejde på at optimere energieffektiviteten på anlægget. Det vil sige sikre at særligt energiforbrugende installationer – for eksempel ventilationsanlæg – løbende kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

Endvidere kan det betragtes som BAT at registrere energiforbruget løbende med henblik på at identificere defekter, samt vælge udstyr med fokus på energibesparende egenskaber. Der er stillet vilkår om registrering af energiforbruget.

Idet der er tale om etablering af produktionen i nye stalde, hvor der indarbejdes energibesparende foranstaltninger som f.eks. frekvensstyret ventilation har kommunen vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår om gennemgang af energikonsulent.

Ud fra ovenstående beskrivelse og med de stillede vilkår, vurderer Horsens Kommune, at der anvendes BAT indenfor energiforbrug.

2.3.2 Vandforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets vandforbrug (nuværende og forventet)

Ansøgers tekst

Vandforbrug på anlæg

Vand leveres fra eget vandværk, og det forventede forbrug fremgår af nedenstående tabel.

	Nudrift	Ansøgt drift
Forbrug af drikkevand - høner	-	2.333 - 625 kbm
Forbrug af vaskevand, stalde	-	625 m ³
Samlet vandforbrug	-	1,8 x foderforbrug *: 45,3 kg/årshøne (normtal 2015) x 1,8 x 28.607 høner = 2.333 kbm

* jf. teknologiblad for økologisk produktion af æg samt staldindretning - etagesystem ved ægproduktion

Vandteknologi på anlæg

Den primære kilde til vandspild er utætte vandnipler. Disse efterses derfor dagligt, så vandspild minimeres.

Derudover vil vandforbruget vil blive registreret og evt. lækager identificeres og repareret hurtigst muligt. Bedriftens drikkevandsinstallationer vil rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandforbruget måles ikke som sådan men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene vil blive kontrolleret dagligt, og der udføres småreparationer med det samme ellers tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Kommunens vurdering

Ejendommens vandforsyning er en drikkevandsboring der er placeret i gårdspladsen, se nedenstående luffoto.

Boringen skal anvendes til husholdning og husdyrproduktionen. Der er ikke tidligere meddelt en vandindvindingstilladelse til ejendommen, og da boringen fremadrettet skal bruges til at forsyne både husholdning og dyrehold, kræves der en vandindvindingstilladelse efter vandforsy-

ningsloven⁷, hvorfor der skal ansøges om dette ved Horsens Kommune, forud for etableringen. Dermed sikres det også at der forud for etablering af produktionen foretages en vurdering af om boringen faktisk kan levere tilstrækkeligt vand til at forsyne husdyrproduktionen.

En boring er en direkte åbning til grundvandet. For at beskytte grundvandet mod forurening med gødning, beskyttelsesmidler, m.v. må det forventes at der i vandindvindingstilladelsen bliver stillet vilkår om, at der i en radius af 5 meter fra borerne ikke må gødes, bruges gifte eller andre stoffer, eller opblandes bekæmpelsesmidler, ligesom opbevaring af gødning, bekæmpelsesmidler, m.v., herunder tom emballage ikke må forekomme.

Derudover vil der i vandindvindingstilladelsen blive stillet krav om montering af måler i boringen til registrering af vandforbruget.

I forhold til BAT og vand gælder det om at arbejde på at reducere vandforbruget på anlægget, ved f.eks. at genbruge vand fra mælkekøling til drikkevand, samt detektering og reparation af lækager. Endvidere betragtes det som BAT at registrere vandforbruget løbende med henblik på at identificere f.eks. lækager, hvorfor der også stilles vilkår i godkendelsen om dette.

Horsens Kommune vurderer på baggrund af ovenstående beskrivelse fra ansøger, samt de stillede vilkår, at ansøger har indrettet sig og forhold til mulighederne for at reducere vandforbruget. Det vurderes at vandforsyningen er indrettet således at kravet om anvendelse af BAT er overholdt.

2.4 Gener

2.4.1 Lugt

Der gøres i dette afsnit rede for lugtmissionen fra husdyrbruget og geneafstandene for lugt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Ansøgers tekst

Lugtmissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion, og der er beregnet lugt til to enkeltboliger samt flere samlede bebyggelser.

Tabeller for lugtgeneregninger ses nedenfor, hvoraf det også ses at udvidelsen overholder samtlige lugtgenekrav med god margin.

Samlet resultat af lugtberegning									
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret	Ukorrigeret	Korrigeret	Korrigeret	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
			geneafstand (ansøgt)	geneafstand (nudrift)	geneafstand (ansøgt)	geneafstand (nudrift)			
+ Kokvrøvlvej 6B	0	FMK	84,53	9,42	84,53	9,42	329,72	Ja	Ja
+ Kokvrøvlvej 23	0	FMK	150,27	16,75	150,27	16,75	993,18	Ja	Ja
+ Sorgenfri 36. Tønning By, Tønning	0	FMK	267,31	29,80	267,31	29,80	1.270,62	Ja	Ja

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1584 af 10. december 2015 om vandforsyning m.v.

Lugtemission fra produktioner**Ansøgt drift**

Staldafsnit	Stald-system kode	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt [LE]	Lugt [OU]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [LE]	Faktisk lugt [OU]
Hønestald	FjHø08	28607	30000	57,00	1	6.840,00	9.120,00	0,00	6.840,00	9.120,00
Øvrige dyr	Hest03	3	0	1,80	0	72,00	306,00	0,00	72,00	306,00
	Får	6	0	0,42	0	16,80	71,40	0,00	16,80	71,40
	KvAm03	5	0	2,50	0	100,00	425,00	0,00	100,00	425,00
	KvKs09	8	0	2,71	0	108,52	461,20	0,00	108,52	461,20
	KvSm01	1	0	0,08	0	3,00	12,75	0,00	3,00	12,75
	KvTk01	1	0	0,13	0	5,20	22,10	0,00	5,20	22,10
SUM	-	28631	30000	64,64	-	7.145,52	10.418,45	-	7.145,52	10.418,45

Vejledende konsekvenszone: $1,6 * 7.145,52^{0,6} = 328,50$ meter**Nudrift**

Staldafsnit	Stald-system kode	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt [LE]	Lugt [OU]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [LE]	Faktisk lugt [OU]
Hønestald	FjHø08	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Øvrige dyr	Hest03	0	3	1,80	0	72,00	306,00	0,00	72,00	306,00
	Får	0	6	0,42	0	16,80	71,40	0,00	16,80	71,40
	KvAm03	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs09	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvSm01	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvTk01	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SUM	-	0	9	2,22	-	88,80	377,40	-	88,80	377,40

Kommunens vurdering

Lugtens udbredelse i nærområde afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr, staldsystem og husdyrbrugets placering i forhold til hyppigste vindretning. Der beregnes antal lugtenheder ud fra det gennemsnitlige kg dyr på stald på en varm sommerdag (maksimal belastning). Dette omregnes i det digitale ansøgningssystem til en geneafstand, indenfor hvilken der kan forventes væsentlig lugtgener.

Grænseværdierne er forskellige i forhold til, i hvilket område naboer er bosiddende. I byzone er grænseværdien 5 odour units (OUE)/m³, i samlet bebyggelse 7 OUE/m³ og enkelt bolig i landzone (uden landbrugspligt) 15 OUE/m³.

Da der ikke andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor en radius på 300 meter fra ejendommen, skal geneafstanden ikke justeres i forhold til lugtkumulationen.

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 300 meter til nærmeste beboelse uden landbrugspligt. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Træden, som ligger ca. 900 meter væk. Der er ca. 1,2 km til nærmeste byzone, som er Brædstrup. Se i

øvrigt også afsnittet beliggenhed og planmæssige forhold.

Beskyttelsesniveauet i husdyrbrugsloven indeholder ikke hensyn til omkringliggende beboelser, hvor ejendommen er pålagt landbrugspligt. Disse naboer må ifølge lovgivningen derfor tolerere lugt, der kan være mere generende, set i forhold til beboelser på ejendommen uden landbrugspligt. Det betyder, at der ikke er vurderet på lugtpåvirkning af bl.a. Kokvrøvlvej 8, 8740 Brædstrup, idet denne er en ejendom, som er pålagt landbrugspligt (ejendommen ligger dog udenfor lugtgenekriteriet for enkeltbolig uden landbrugspligt).

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Der er i bilag 6.5 vist hvilket udgangspunkt der er anvendt i beregningerne. Det vurderes at placeringen af beregningspunkterne for enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er korrekt.

Beregningerne foretaget herover viser, at lugtgenekriterierne er overholdt for alle tre kategorier (enkeltliggende beboelser, samlet bebyggelse og byzone).

Kommunen vurderer derfor på baggrund af beregningerne, at lugt fra staldene ikke forventes at give væsentlige gener for naboerne, men der er dog stillet vilkår, som sikrer at anlægget drives så lugtafgivelsen minimeres, og at kommunen såfremt der opstår lugtgener fra produktionen har mulighed for at håndhæve disse forhold.

2.4.2 Støj

I dette afsnit gøres der rede for hvilke støjkluder, der er på husdyrbruget, hvilke tidspunkter de er i drift og hvilke tiltag, der skal begrænse eller forhindre støjgener for naboerne.

Ansøgers tekst

Beskrivelse af støjkluder

I nedenstående tabel fremgår de forventede støjkluder på ejendommen, samt forventet tidsinterval og hyppighed for støjkluderne.

Støjkilde	Tidsinterval samt hyppighed
Ventilation	Ventilation fra staldanlæg kan være en støjkilde, især om sommeren hvor ventilationsbehovet er størst. Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af staldene.
Levering af råvarer (tipning/indblæsning)	Aflæsning af foder. Ca. 45 min. pr. foderleverance (ca. hver 3. uge). Leverancer af foder foregår ca. vidt muligt inden for normal arbejdstid. Indblæsning af foder kan give anledning til støjgener.
Udmugning af stald/kørsel til container	Giver ingen særlig støj.
Høst	Der vil forekomme øget støj pga. markarbejde i høsten.

De væsentligste periodiske støjkluder er til- og frakørsel af æg og husdyrgødning. Transport af æg og husdyrgødning foregår så vidt muligt inden for normal arbejdstid på hverdage. Der vil være en øget antal transporter fra ejendommen efter udvidelsen, men der forventes ikke en væsentlig forøget støjpåvirkning fra bedriften efter udvidelsen.

Kommunens vurdering

Der er ca. 110 meter fra anlægget til nærmest beboelse.

Imellem den nye stald og den nærmeste nabobeboelse er der en afskærmende beplantning, hvilket vurderes at afhjælpe mod eventuelle støjgener.

De væsentligste støjkloder på anlægget oplyses at være støj fra indblæsning af foder i siloer og støj fra ventilationsanlægget. Afstanden fra siloerne til nærmeste nabo vil være ca. 200 meter, hvorfor det vurderes, at støjen fra disse er begrænset ved naboerne.

Derudover er det oplyst at alle støjende aktiviteter, i det omfang det er muligt, blive lagt indenfor normal arbejdstid.

Horsens Kommune vurderer med baggrund i indretningen af anlægget, tiltag mod støjkloder, samt den afskærmende beplantning, at støj i forbindelse med udvidelsen ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Skulle der alligevel mod forventning opstå støjgener i forbindelse med husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at såfremt kommunen får klager over støj, som vurderes at være berettigede, skal der foretages støjdæmpende foranstaltninger.

Se endvidere afsnittet vedr. transport.

2.4.3 Lys

I dette afsnit beskrives mulige gener fra belysning på anlægget og eventuelle genbegrænsende foranstaltninger.

Ansøgers tekst

I nedenstående tabel fremgår lyskloder på ejendommen, samt tiltag for at begrænse lysgener i forhold til naboerne.

Lys i stalde	Der installeres lysstyring samt –dæmpning sådan at lyset ikke tændes unødigt og effektforbruget reduceres. Der er ikke lysplader i taget hvorfor fjernvirkningen af lys vil være begrænset. Lyset er ikke tændt i nattetimerne.
Udendørs belysning	Stalden vil få lamper ved forrummets indgangsparti som vender væk fra andre ejendomme. Større lysarmaturer ved porten anvendes ved ind- og udsætning af dyr, dvs. få gange årligt. Ved staldudmugning og kørsel af mæg til container vil der være lys. Arbejdet forventes udført i dagtimerne så vidt muligt. Udendørs belysning er kun tændt efter behov.
Lysmaster	Ingen
Lavenergipærer	Der planlægges anvendt LED-lys i stalden.
Kan lyset ses af de omkringboende	Nej, ikke normalt.

Kommunens vurdering

Den nye stald flytter tættere på den nærmeste nabo i forhold til eksisterende bygninger, men

ud fra ansøgers beskrivelse vurderes belysningen ikke at give væsentlige gener for naboerne, idet ansøger anvender forskellige tiltag for at begrænse generne mest muligt. Tiltagene indebærer bl.a. at der ikke er tændt lys i stalden i nattetimerne. Derudover er der en afskærmende beplantning rundt om naboens ejendom, der også vil kunne skærme mod belysningen fra ejendommen.

2.4.4 Fluer og skadedyr

I dette afsnit beskrives bekæmpelse og forebyggelse af fluer og skadedyr.

Ansøger tekst

Generel bekæmpelse af skadedyr

Systematisk bekæmpelse. Der holdes ryddeligt og rent ved stald og fodersiloer.

Bekæmpelse af fluer

Der er normalt ikke problemer med fluer hos økologiske høns. Hønsene æder fluelarver og fluer, hvorfor udvikling af fluer væk fra det centrale gødningssoplag vil være begrænset.

Gødning føres til aflukket container, som transporteres hyppigt væk fra gården, hvorfor der også her er dårlige betingelser for udvikling af fluer.

Bekæmpelse af rotter

I henhold til Statens forskrifter. Ved problemer tilkaldes kommunal ordning for bekæmpelse af rotter.

Kommunens vurdering

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende, og der er ikke stillet krav til rottebekæmpelse, idet det reguleres af anden lovgivning.

For at der fortsat kan være en effektiv bekæmpelse af fluer i staldene er der stillet vilkår om fluebekæmpelse.

Horsens Kommune vurderer, at ud fra ansøgers beskrivelse af flue- og skadedyrsbekæmpelse, samt det stillede vilkår, at dette er tilstrækkeligt til at sikre en effektiv bekæmpelse af fluer og skadedyr, således at der ikke opstår gener ved de omkringboende.

2.4.5 Støv

I dette afsnit beskrives mulige støvgener fra husdyrbruget og eventuelle genebegrænsende foranstaltninger.

Ansøger tekst

Transporter af halm i høsten kan give anledning til støvgener. Håndtering af foder kan give støv, men dette vurderes kun at være en lokal gene, da foderet opbevares i siloer tæt ved stalden.

Kommunens vurdering

Det forventes med den beskrevne indretning og håndtering af støvende aktiviteter, at støv fra ejendommen ikke forventes at give anledning til væsentlige gener ved de nærmeste beboelser, idet der er afskærmende beplantning og bygninger imellem de steder der håndteres foder og nærmeste nabo (se afsnit 2.4.6 vedr. transport og transportveje).

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med høstarbejde. Gener i den forbindelse vurderes at være kortvarige, og Miljøklagenævnet har i en afgørelse udtalt, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Dette tolker kommunen således at der i perioder må accepteres gener som f.eks. støv, støj og lugt ved gylleudbringning.

Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.4.6 Transport

I dette afsnit gøres der rede for til- og frakørselsforhold til husdyrbruget, mulige gener fra transporter samt eventuelle genebegrænsende tiltag

Ansøger tekst

Der vil være transporter med foder og afhentning af æg samt afhentning af udsætterhøns og levering af nye høner. Hertil afhentning af døde dyr. Døde dyr placeres i lukket container ved Bøgballevej (på hjørnet af mark 5-1, se bilag 6.6), hvorfra de afhentes af DAKA.

Den interne transport består hovedsageligt af transport af møg til container samt tom tipvogn til transporter ved stald samt halm i høsten og hønsemøg/dybstrøelse til omkringliggende marker. Da markerne er placeret tæt op ad ejendommen, er de ikke indtegnet på kort over transportruter.

Levering og afhentning vil kunne ske ved benyttelse af omfartsvej rundt om Brædstrup, hvorfra der er forbindelse via hovedvej 52 (Horsensvej) til Horsens samt motorvejen. Der vil derfor ikke være behov for at køre gennem tæt beboede områder.

Der anlægges også en ny udkørselsvej, samt nye interne transportveje, se bilag 6.2. Den nye udkørselsvej består af en markvej der anvendes få gange årligt til afhentning af udsætterhøns og indsætning af nye dyr. Indsætning af nye dyr sker ca. hver 58. - 60. uge svarende til hver 13. - 14. måned mellem transporterne. Der vil skulle være omtrent 3 leveringer af høner for at indsætte alle høns. Derudover vil der blive transport af gødning ca. 3 gange ugentligt med en lille traktor (ca. 100 hk) med tipvogn, så støjgenerne vil være forholdsvis begrænsede.

Ansøger har fået en underskrift fra naboen som bor i huset ved den nye markvej, på at han er indforstået med at der bliver etableret en transportvej forbi huset.

I nedenstående tabel fremgår forventet antal af transporter samt forventet interval og tidsrum for transporterne.

Ansøgt drift	Interval samt tidsrum	Antal pr. år
Levende dyr til og fra ejendommen	Levering af dyr: ca. 1 – 2 gange pr. år. Så vidt muligt i dagtimer på hverdage	2

Døde dyr	Afhentning af døde dyr ca. hver anden uge Så vidt muligt i dagtimer på hverdage	26
Indkøbt foder/råvarer*	Foder vil blive leveret mellem 1 gang pr. 3. uge til hver 2. uge. Så vidt muligt i dagtimer på hverdage.	26
Renovation	Hver anden uge.	26
Halm/korn	Ca. 600 tons halm Ved ca. 10 tons pr. læs: 60 læs i sæsonen.	60
Diesel / Fyringsolie	Ca. 3 pr. år Så vidt muligt i dagtimer på hverdage.	3
Husdyrgødning (afhentning til biogas)	Hver 5. dag Så vidt muligt i dagtimer på hverdage.	73
Afhentning af æg	Ca. hver 2./3. dag Tidspunkt varierer efter pakkeriets ønsker og køreplan. Afhentning vil normalt ske mellem 6 – 20.	156
Andet	Diverse øvrige transporter ca. 5 – 10 pr. år.	10
Totalt	Samlet antal årlige transporter.	382 /(319 fraregnet halm i høsten).

*Årligt foderforbrug: 28.607 x 45,3 kg/årshøne = 1.296 tons foder. Ved en kapacitet pr. silo på ca. 15 tons og 5 siloer, skal der leveres foder ca. 17 gange pr. år svarende til hver 21 dag eller hver 3. uge.

Fraregnet kørsel med halm og korn i høsten bliver det årlige antal transporter på under 1 om dagen i gennemsnit. Dette kombineret med beliggenheden uden mange omkringboende betyder, at der ikke vil være gener fra transporter.

Kommunens vurdering

Til- og frakørselsforhold vedrørende arbejdskørsel sker primært ved indkørsel fra Bøgballevej. Der er gode oversigtsforhold ved udkørsel til Bøgballevej, og der er ikke andre ejendomme beliggende ved grusvejen til Bøgballevej 2.

Etablering af ny hønseproduktion på ejendommen vil resultere i en øget tung transport til og fra ejendommen. Det forventes at der vil være ca. 382 transporter årligt, svarende til gennemsnitligt en transport om dagen. Det er oplyst, at det tilstræbes, at transporterne sker i dagstimerne.

Den største andel af transporter udgøres af hhv. husdyrgødning og afhentning af æg. Husdyrgødningen afhentes ca. hver 5. dag og køres på lastbil i lukkede containere. Æg afhentes ca. hver 2. eller 3. dag.

Derudover vil der blive transport af gødning ca. 3 gange ugentligt af med en lille traktor fra hønsestalden til opbevaringsanlægget ved de eksisterende bygninger. Denne transport vil foregå via den nye udkørselsvej til Kokvrøvlvej og ind til de eksisterende bygninger af bøgballevej. Ansøger har oplyst at det ikke vil være muligt at køre langs hønsestalden, da der her vil være etableret hegn til hønsegården. Transporterne vil i videst mulig omfang foretages i dagstimerne, for at begrænse evt. støjgener ved naboerne.

Der er ikke indsendt bilag med transportruter, da markerne er placeret tæt op ad ejendommen, således at der kan køres direkte fra ejendommen ud på markerne. Øvrige eksterne transporter (herunder f.eks. afhentning af husdyrgødning til biogas, levering af foder, afhentning af æg, afhentning af døde dyr, og lignende) er dette afhængig af leverandørernes ruter.

Det er kommunens vurdering på baggrund af ovenstående beskrivelser af transport, at den ansøgte transport ikke vil give anledning til unødige eller væsentlige gener, såfremt gældende

lovgivning på området overholdes.

2.5 Forurening

2.5.1 Spildevand

I dette afsnit gøres der rede for mængden af spildevand samt bortskaffelse heraf.

Ansøger tekst

Beskrivelse af spildevand

I nedenstående skema fremgår typer af spildevand, og hvor spildevandet afledes til. I bilag 6.3 er der oversigtskort over afløbsforhold for anlægget.

Kilde	Afløb til
Sanitært spildevand, husstand	Ejendommen ligger i et opland, hvor det skal kloakeres
Sanitært spildevand, produktion	Afledes jf. spildevandsplanen retningslinjer – dvs. nyt sanitært spildevand føres til kloakledning
Vaskevand fra stald	Foretages yderst sjældent, men såfremt vask er nødvendigt vil vaskevand blive opsamlet i en beholder der etableres øst for anlægget, se bilag 6.2. Vaskevandet ønskes udsprinkles på arealerne.
Tagvand	Der etableres stenkasser langs begge sider af stalden og afledning til overskydende vand fra disse kobles på eksisterende grøft vest for ejendommen.
Befæstede arealer	Der etableres nye befæstede arealer i hver ende af stalden til håndtering af hhv. ægtransport (ende nær øvrige bygninger) og afhentning af husdyrgødning ved gødningsbånd (sydlige ende). Eksisterende befæstet areal ved kornfyret vil blive anvendt til oplagring af husdyrgødning i lukket container. Der etableres ikke afløb fra de befæstede arealer.
Møddingsplads	Der er en møddingsplads ved bygning 4 som skal anvendes til husdyrgødning fra får, heste og kvæg i det omfang, de ikke er udegående.
Vask af materiel	Vask af maskiner foregår på møddingspladsen. Der anvendes ingen pesticider på ejendommen.

Kommunens vurdering

I forhold til ejendommens indretning, skal kommunen sikre sig, at reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen omkring opbevaring og håndtering af husdyrgødning er overholdt. Dette indebærer bl.a. at husdyrgødning skal opsamles, og at der ikke må udledes vand som indeholder husdyrgødning direkte til recipient.

Den beskrevne indretning med opsamling af spildevand fra produktionen, samt håndteringen af restvand vurderes at være i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vurderingen er foretaget med baggrund i, at det er oplyst at husdyrgødningen opbevares i tætte lukkede containere, hvorfra der ikke kan ske udsivning af restvand/møddingsvand, og at

evt. vaskevand vil blive opsamlet og udspreddt efter reglerne. Derudover etableres der ikke afløb fra de befæstede arealer, hvorfor der ikke vil være en direkte udledning af overfladevand fra befæstede arealer.

Der gøres dog opmærksom på at såfremt den eksisterende møddingsplads ønskes anvendt til fast mæg og vask af maskiner skal den renoveres, således at den opfylder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Derudover skal det sikres at udsprinkling af vaskevandet er i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad nr. 103.09.05 *"Udsprinkling af ensilagesaft og restvand"*. Der er stillet vilkår til dette.

Idet der opføres ny bygning på ejendommen, skal det sikres, at der ikke sker en negativ påvirkning af udledning af tagvand til overfladevand. Ansøger har oplyst, at der etableres stenkasser til afledning af tagvand. Vurderingen i forhold til håndtering af tagvand vil blive foretaget i forbindelse med byggesagsbehandlingen og ved ansøgning om udledningstilladelse, og er således ikke en del af denne godkendelse. Der er stillet vilkår til afledningen.

Sammenfattende vurderer kommunen på baggrund af ovenstående og stillede vilkår, at den samlede håndtering af spildevand og restvand sker på forsvarlig vis.

2.5.2 Husdyrgødning og foder

I dette afsnit gøres der rede for mængden af produceret husdyrgødning og opbevaringen af husdyrgødningen.

Ansøger tekst

I nedenstående skema fremgår oplysninger om husdyrbrugets opbevaringsanlæg, de enkelte anlægs kapacitet, samt husdyrproduktionens tilførsel til anlæggene

Gødningsopbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	
Tipvogn ved stald	-	6-10	-	Tipvognen fyldes ved tømning af stalden 3 gange ugentligt og køres direkte til aflukket container.
Container*	-	25	Fast	Container står på befæstet plads ved halmfyret.
Møddingsplads		250	Nej	Anvendes til øvrigt husdyrgødning.
Gyllevogn/møgvogn til mark	-	-	-	Evt. tilført gylle/møg fra andre bedrifter køres direkte til marken.

*Der etableres evt. to containere, således at der til opbevaring af fast mæg fra både hønsene og hestene.

Detaljer om opbevaringslagre

Navn på opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet [ton]
Møddingplads	Eksisterende	Nudrift			0,0
		Ansøgt drift	Møddingsplads	20x10 meter	300,0
lukket container	Eksisterende	Nudrift			0,0
		Ansøgt drift	Møddingsplads		18,0
Markstak	Eksisterende	Nudrift			0,0
		Ansøgt drift	Markstak	20x10	300,0
Sum		Nudrift			0,0
		Ansøgt drift			618,0

Detaljer om fast lager

Navn på opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
Møddingplads	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	6,00	0
lukket container	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	71,00	5
Markstak	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	24,00	5

Opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Der produceres 4,98 ton gødning (ab dyr) fra 100 økologiske høner. Herfra skal trækkes den andel der falder i hønsegårdene som er 0,50 ton pr. 100 høner samt dybstrøelsesandelen som er på 25 % af den gødning, der falder i stalden (jf. teknologiblad). Årligt produceres således 1.008 ton ved 30.000 årshøner. Ved opsætning af 2 containere er der behov for max. 31 årlige afhentninger (ved 30.000 høner) og 29,6 afhentninger ved 28.607 årshøner svarende til et afhentningsinterval på 12. dage beregnet ved gennemsnitsbelægningen.

Fast mæg og dybstrøelse opbevares på møddingsplads, i containere og i markstak. Da dyrene er udegående en stor del af året, udgør andelen af fast mæg der skal placeres på møddingsplads eller i container en meget lille mængde, hvorfor der vurderes at være tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Derudover kan det faste mæg efter 3-4 mdr. på møddingspladsen eller i stalden placeres i markstak, og dermed er behovet for opbevaringskapacitet af fast mæg meget begrænset.

Gødningen fordeles i it-ansøgningssystemet som følger:

Gødningstype	DE	Andel af oplagring	Note:
Fast mæg - høner	115,7	$115,7/163,8 = 0,706$	Til containere, der køres til biogas – afhentes hver ca. hver 12. dag
Fast mæg – andre dyr	9,5	$9,5/163,8 = 0,058$	Dyrene er ikke indtastet som udegående, men vil reelt gå ude en stor del af året
Dybstrøelse – høner	38,6	$38,6/163,8 = 0,236$	Til markstak – evt. køres dette også til biogas
Sum	163,8	1	De manglende DE afsættes ved græsning i hønsegårde

Beskrivelse af opbevaring af foder

Der er i nedenstående tabel beskrevet hvordan foderet forventes opbevaret.

	Nudrift	Ansøgt drift
Fodersiloer	Der er en fodersilo på ejendommen tilknyttet bygning 2/3.	Der ansøges om opstilling af op til 5 nye fodersiloer, hver op til ca. 60 kbm og med en diameter på op til ca. 3 meter. Højde op til 12,5 meter.
Ensilage	-	Helsædsensilage. Presses, wrappes og lægges i markstak.
Andet	-	Foder til øvrige dyr opbevares under tag.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Husdyrgødning opbevares på følgende vis:

Fast gødning:

- Containerne opfylder kravene i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, og overdækkes med luft- og vandtæt materiale.
- Møddingspladsen vil blive indrettet efter de gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen med betonbund og således at overfladevand opsamles.
- Møddingspladsen er placeret således, at lugt og fluer ikke vil genere naboer.

Kommunens vurdering

Der er redegjort for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødningen, og der forventes ikke at være kapacitetsproblemer, hvorfor det vurderes, at husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er opfyldt, og der stilles ikke yderligere krav til opbevaringen.

Såfremt afsætning af gødning ikke kan ske hver 5. dag til biogasanlæg, som forudsat i denne godkendelse, skal der finde andre opbevaringsmuligheder til den producerede gødning, og kommunen skal orienteres, så opbevaringen kan blive vurderet.

Der gøres dog opmærksom på følgende i forhold til opbevaring af fast mæg:

- Fast mæg skal overdækkes, også selvom det er placeret på en møddingsplads eller i en container, og der er daglig tilførsel.
- Der må ikke ske udsivning af møddingsvand fra containerne.
- Containerne skal placeres på et befæstet areal.
- Ikke saftagivende komposteret hønsemæg må ligges i markstak såfremt reglerne for markstakke overholdes.
- Markstakke må højst lægge det samme sted i 12 måneder, og herefter må det ikke placeres samme sted før der er gået minimum 5 år.
- Der skal føres årlige optegnelser over markstakke. Optegnelserne skal omfatte oplysninger om oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

Der stilles ikke vilkår om ovenstående, da det er omfattet af den generelle lovgivning i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

I forhold til vurdering af om der anvendes BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning, er der taget udgangspunkt i de generelle regler som er gældende i Danmark, bl.a. at møddingspladsen skal være udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelig for fugt, og skal udføres således, at de kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og redskaber ved fyldning og tømning fra den oplagrede gødning.

Da Miljøstyrelsen har lavet den vurdering at danske landmænd allerede i kraft af danske lovre-

guleringer overholder kravene til BAT i forhold til opbevaring, vurderes det at ansøger ved overholdelse af lovkrav lever op til BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning.

2.5.3 Affald og kemikalier

I dette afsnit gøres der rede for opbevaring og bortskaffelse af affald, miljøfarlige stoffer og døde dyr på husdyrbruget.

Ansøger tekst

Beskrivelse af affald

Der er i skemaet nedenfor redegjort for affaldstyper, mængder, opbevaringssted m.v.

Affaldstyper:	Kommentarer (inkl. forventede mængder):
Spidse og skarpe genstande	
Kanyler/skalpelblade	0-1 kg pr. år. Kanyler opbevares i særlig beholder
Genbrugeligt affald	Opbevares i containere og afhentes af godkendt modtager eller leveres til genbrugsplads, jf. erhvervsaffaldsordningen
Pap	60 kg (forventet omtrentlig mængde pr. år)
Papir	60 kg (forventet omtrentlig mængde pr. år)
Plastik	0-150 kg pr. år
Jern og øvrigt metal	0-150 kg pr. år
Farligt affald	
Lysstofrør og el-sparepærer	10-60 stk. pr. år
Batterier	40 kg pr. år
Spraydåser	0-15 stk. pr. år
Spildolie	0-10 liter pr. år
Pesticidrester*, farlige	Ingen
Oliefiltre	1 kg pr. år
Asbestplader, hele	Hvis de forekommer, lægges på kommunens deponi
Medicinrester	0-1 kg pr. år. Medicinrester afleveres hos dyrlæge eller apotek.
Brændbart affald	Bortskaffes efter kommunens regulativ for erhvervsaffald
Nylonsnor fra halmballer	1 kg pr. år
Tomme papirsække	30 kg pr. år
Tomme, skyllede pesticiddunke*	Ingen
Pesticidrester*, brændbare	Ingen
Kemikalierester (rengøring, desinfektion)	Opbruges
Døde dyr	Opbevares i lukket container indtil afhentning. Afhentes af DAKA efter behov, dvs. en gang om ugen i sommerperioden og ca. en gang hver anden uge om vinteren. Ved ud sætning afsættes hønsene til minkfoder eller lignende.
Dagrenovationslignende affald	Tilmeldes indsamlingsordning, jf. erhvervsaffaldsregulativet
Noter:	*Emballage med mærket giftig el. meget giftig afhændes som farligt affald. Emballage med mærket sundhedsskadeligt el. lokalirriterende afhændes til genbrugsstation som brændbart affald efter grundig skylning.

Beskrivelse af kemikalier, herunder pesticider og olie-kemikalier

Der er i skemaet nedenfor redegjort for mængder, opbevaringssted m.v. af kemikalier, pesticider og olie-kemikalier.

Type	Forbrug/mængde	Placering
Motorolie	Få liter	Maskinhus
Olieaffald (spildolietønder, olieskift m.m.)	10 – 20 liter	Maskinhus
Benzin	-	-
Medicin	0 – 1 kg/år	Kanyler i særlig beholder i servicerum ved stalden
Kemikalier til rengøring og desinfektion		I servicerum ved stalden
Pesticider	Der anvendes ikke pesticider på ejendommen.	

Olietanke

Der er følgende dieseltank på ejendommen:

Brændstof	Størrelse (liter)	Type (stål/plast)	Alder	Placering
Dieselolie	1000	Stål	2003	Bygning 5 – lige indenfor porten

Kommunens vurdering

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden. Der er derfor ikke stillet særlige vilkår vedr. affaldshåndtering.

Spildolie og olieprodukter opbevares i maskinhuset, som er indrettet med betongulv uden afløb, således at risikoen for forurening af jord og grundvand er minimeret.

Dieseltanken står i maskinhuset på betongulv uden afløb. For at mindske risikoen ved tankning er der stillet vilkår om at tankning skal ske indendørs på en plads med en fast og tæt bund, således at spild kan opsamles.

Med den beskrevne indretning på ejendommen, samt overholdelse af vilkår, vurderes det, at der ikke vil være risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand, og at der anvendes BAT i forhold til håndtering af affald og kemikalier.

2.5.4 Ammoniak**2.5.4.1 Ammoniak tab**

I dette afsnit gøres der rede for ammoniakemissionen fra husdyrbruget, samt hvordan emissionen begrænses.

Ansøgers tekst

Det generelle krav i husdyrbrugsloven til reduktion af ammoniakfordampningen er 30 %, da ansøgningen er indsendt i 2015. Dette krav er gældende for alle stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde. Reduktionen er beregnet i forhold til et referencestaldsystem.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-2763,93 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	83,26
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	0
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	2050,31
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	0,00
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	1087,49

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Hønsstald	FjH08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		8376,40	3924,13	4452,28	53,15%	1078,02	-252,84	-0,61	3099,55
Øvrige dyr	Hest03	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	27,02	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,21	26,81
	Får	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	18,22	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,14	18,07
	KvAm03	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	22,55	0,00	0,00%	0,00	0,00	-5,96	28,51
	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	28,71	0,00	0,00%	0,00	0,00	-7,82	36,53
KvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
	0,00	1,89	0,00	0,00%	0,00	0,00	-0,50	2,39	
KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
	0,00	0,82	0,00	0,00%	0,00	0,00	-0,22	1,04	
Sum	Nudrift	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Ansøgt	8376,40	4023,34	4452,28		1078,02	-252,84	-14,76	3212,90

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning

Man har på bedriften valgt at anvende hyppig udmugning, hvorved tabet af ammoniak fra stalden reduceres med 36 % i forhold til standardsystemet for høns. Hyppig udmugning kan ikke anføres i www.husdyrgodkendelse.dk. Derfor er dette anskueliggjort ved i den nye stald at anføre det som en kemisk luftvasker med 36 % effektivitet, der kører hele året rundt.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

Staldnavn	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
Hønsstald	Nudrift	Kemisk luftvasker	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Kemisk luftvasker	36,00%	8760,00	1078,00
Øvrige dyr	Ingen data				

Beskrivelse af foderoptimeringstiltag til begrænsning af ammoniakfordampning

Der er valgt ikke at reducere indholdet af råprotein i foderet.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager(miljøteknologi)

og andel af dybstrøelse direkte ud)

Husdyrgødningen der opbevares i container har en fast overdækning, hvilket har en ammoniakreducerende effekt på 50 %.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)						
Lagernavn	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
Møddingplads	Markstak	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Møddingplads	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	-1,00
lukket container	Markstak	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Møddingplads	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	5,00	-10,00
Markstak	Markstak	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Markstak	Ansøgt	Ingen	0,00%	5,00	-4,00

Kommunens vurdering

I forbindelse med ansøgning om etablering af en husdyrproduktion, stilles der krav om at reducere ammoniakfordampningen i forhold til et fastlagt referencestaldsystem. Det generelle krav til reduktion af fordampningen er 30 %, da ansøgningen er indsendt i 2015. Dette krav er gældende for alle nye stalde.

Kravet til reduktion af ammoniakfordampningen er for produktionen på Bøgballevej 2 overholdt, se evt. de ovenstående tabeller under ansøgers tekst.

For at opfylde kravet til en lavere ammoniakemission, er der brugt et staldsystem, der består af et etagesystem med gødningsbånd (hyppig udmugning), der har en lavere ammoniakemission i forhold til referencestaldsystemet. Forudsætningen for at staldsystemet har en lavere ammoniakemission er at gødningen skal fjernes 3 gange ugentligt.

Derudover skal containeren skal opbevaring af husdyrgødning have en fast overdækning, hvilket har en ammoniakreducerende effekt på 50 %.

Der stilles vilkår i forhold til de valgte virkemidler.

2.5.4.2 Påvirkning af natur

I dette afsnit redegøres for ammoniakemissionens påvirkning af naturområder. Udgangspunktet for vurderingen af påvirkningen af ammoniakfølsomme naturområder er bl.a. størrelsen af ammoniakdepositionen på områderne. Indledende oplyses der derfor om en række faktorer, som har betydning for beregningen af ammoniakdepositionen.

Ansøgers tekst

Følgende fremgår af den digitale ansøgning.

	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kg N/år)
Nudrift	0
Ansøgt	3212,90

	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Kategori 1 (ved afgrænsning af Natura 2000-område nr. 52, ca. 3,9 km fra anlægget)	0,0	0,0
Kategori 2 (overdrev 1) (ca. 1.180 meter nord for anlægget)	0,1	0,1
Kategori 2 (overdrev 2) (ca. 1.320 meter nordøst for anlægget)	0,1	0,1
Kategori 2 (overdrev 3) (ca. 1.520 meter nordøst for anlægget)	0,1	0,1
Kategori 2 (overdrev 4) (ca. 1.340 meter sydøst for anlægget)	0,1	0,1
Kategori 3 (fattigkær) (ca. 385 meter sydøst for anlægget)	0,7	0,7
Kategori 3 (mose) (ca. 270 meter sydvest for ejd.)	0,8	0,8
Kategori 3 overdrev (ca. 240 meter nordøst for ejd.)	1,3	1,3

Kommunens tekst

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Husdyrloven yder en særlig beskyttelse af visse udvalgte kvælstoffølsomme naturtyper (de såkaldte § 7-områder), som opdeles i tre kategorier (se nedenfor). For hver kategori fastsætter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 et generelt beskyttelsesniveau, som gælder ved etablering, ændring eller udvidelse af et husdyrbrug, men ikke ved revurdering af en uændret husdyrproduktion. De tre kategorier defineres i de følgende afsnit.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er defineret som habitatnatur, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) og udgør en del af udpegningsgrundlaget for området samt § 3-heder og § 3-overdrev indenfor Natura 2000-områder.

Hvis et husdyrbrug medfører kvælstofdeposition på kategori 1-natur, vil antallet af andre husdyrbrug, som ligger i nærheden af det følsomme naturområde, være afgørende for hvor stor kvælstofdeposition, som kan tillades. Det fremgår af ansøgningen at totaldepositionen på nærmeste afgrænsning af Natura 2000 er 0,0 kg N/ha/år. Der er derfor ikke behov for at fastsætte det konkrete afskæringskriterium.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er lobeliesøer, højmoser, heder der er større end 10 ha samt overdrev der er større end 2,5 ha, hvis disse ligger udenfor Natura-2000. Kommunen **skal** stille krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er defineret som ammoniakfølsom § 3-natur, der ikke er omfattet af de to foregående kategorier, samt ammoniakfølsomme skove. Kommunen **kan** i forbindelse med etablering, ændring eller udvidelse stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kravet om maksimalt 1,0 kg N/ha/år i merdeposition kan ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen lempes, men ikke skærpes.

Kommunens vurdering

De følgende afsnit belyser konsekvenserne af den nye husdyrproduktion på Bøgballevej 2 for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Den samlede ammoniakemission fra ejendommen er i ansøgningen beregnet til 3.213 kg N/år.

	Beregnet Total deposition (kg N/ha/år)	Beskyttelsesniveau jf. bekendtgørelse (total deposition)	Er beskyttelsesniveauet overholdt?
Områder indenfor Natura 2000 (kategori 1-natur)			
Kvælstoffølsom habitatnatur	0,0	0,2/0,4/0,7 kg N/ha/år total afhængigt af antallet af andre husdyrbrug	Ja
§ 3-heder og -overdrev	0,0		Ja
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 2-natur)			
Overdrev 1	0,1	1,0 kg N/ha/år merdeposition	Ja
Overdrev 2	0,1		Ja
Overdrev 3	0,1		Ja
Overdrev 4	0,1		
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 3-natur)			
Fattigkær	0,7	1,0 kg N/ha/år merdeposition	
Mose	0,8		
Overdrev	1,3		Kræver vurdering

Vurdering vedr. overdrev som modtager 1,3 kg N/ha/ år som følge af produktionen

Overdrevet, som ligger 240 meter nordøst for anlægget er besigtiget af kommunen d. 15. oktober 2015. I den forbindelse blev der på den nærmeste del af overdrevet udelukkende registreret trivialarter som alm. hundegræs, stor nælde, agertidsel, prikbladet perikon, vild kørvel og alm. røllike. Det kunne ligeledes konstateres, at den ringe naturtilstand skyldes den intensive markdrift på arealerne, som omkranser overdrevet, i kombination med manglende naturpleje i form af afgræsning eller høslet.

Overdrevet vurderes, at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og må derfor ikke udsættes for en kvælstofdeposition, som vil medføre en tilstandsændring. Horsens Kommune vurderer, at der ikke vil ske en tilstandsændring som følge af den deposition, som produktionen på Bøgballevej 2 vil være årsag til.

Alle afskæringskriterier i forhold til § 7-natur vurderes dermed at være overholdt.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Kommunen er forpligtet til at vurdere om det ansøgte projekt er foreneligt med EF-habitatdirektivforpligtelserne jf. habitatbekendtgørelsen⁸. Dette indebærer at der, før der træffes afgørelse, skal foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

På baggrund af den beregnede deposition på 0,0 kg N/ha/år i den nærmeste del af Natura 2000-området, vurderes det ansøgte ikke at kunne medføre negative påvirkninger på de arter og naturtyper som det nærmeste Natura 2000-område er udpeget for. Den ansøgte produktion på Bøgballevej 2 er dermed ikke i modstrid med den vedtagne Natura 2000-plan for området.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets⁹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. Ifølge DCE, Aarhus Universitet er der registreret adskillige bilag IV-arter i lokalområdet. Det drejer sig om flere arter af padder og flagermus samt odder.

Horsens Kommune har ikke kendskab til forekomster af de nævnte bilag IV-arter i området omkring anlægget.

Kommunes samlede vurdering af effekter på beskyttede arter og naturområder

Med baggrund i ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra produktionen ikke vil forårsage en tilstandsændring i § 3-områder samt at afskæringskriterierne for § 7-natur er overholdt. På den baggrund vurderes der ikke at ville ske nogen målbar forringelse af habitater, herunder leve-/voksesteder for fredede eller truede arter.

Det vurderes yderligere, at bilag IV-arters yngle- og rastesteder ikke at ville påvirkes negativt samt at Natura 2000 områder og disses udpegningsgrundlag ikke vil blive påvirket væsentligt af produktionen.

3 Arealerne

3.1 Markoplysninger

I dette afsnit oplyses der om en række generelle forhold om driften af husdyrbrugets udbringningsarealer, og i tabellerne vises oplysninger om de enkelte marker, som udgør udbringningsarealet. Oplysningerne er grundlaget for beregninger af nitratudvaskning og fosforoverskud samt kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøger tekst

Grundlæggende arealoplysninger

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **8,18 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbekendtgørelsens. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om

⁸ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁹ Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer

forhøjet harmoni tal på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Ja**

% af samlet areal med efter afgrøder udover PD-krav: **0 %**

Reduceret kvælstofnorm: **100 %**

Udbringningsarealer – Ejede og forpagtede (se nedenstående tabel)

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
5-1	0,75	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,75	0,00	0,00	0,00
3-0	10,52	Ja	JB6	Nej	S2	S2	10,52	0,00	0,00	0,00	0,45	10,50	0,00	0,02	0,00
5-0	4,47	Ja	JB6	Nej	S2	S2	4,47	0,00	0,00	0,00	0,00	4,47	0,00	0,00	0,00
2-0	1,25	Ja	JB6	Nej	S2	S2	1,25	0,00	0,00	0,00	0,00	1,25	0,00	0,00	0,00
6-0	0,11	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,11	0,00	0,00	0,00
1-0	6,66	Ja	JB6	Nej	S2	S2	6,66	0,00	0,00	0,00	0,00	6,66	0,00	0,00	0,00
7-0	0,13	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,13	0,00	0,00	0,00	0,03	0,13	0,00	0,00	0,00
4-0	4,57	Ja	JB6	Nej	S2	S2	4,57	0,00	0,00	0,00	0,01	4,57	0,00	0,00	0,00
4-0b	6,04	Ja	JB6	Nej	S2	S2	6,04	0,00	0,00	0,00	6,00	6,04	0,00	0,00	0,00
Total	34,51						34,51	0,00	0,00	0,00	6,49	34,50	0,00	0,02	0,00

Udbringningsarealerne (34,51 ha) fremgår af ovenstående tabel og placeringen ses af bilag 6.6. Hønsegården indgår ikke som udbringningsareal.

Hønsegården er beliggende omkring hønsestalden og udgør ca. 12 ha, se bilag 6.1. Såfremt der sker en ændring i lovgivningen så kravene til størrelsen af hønsegården ændres, vil det være nødvendigt at inddrage 6 ha af udbringningsarealet til hønsegård. Der vil i så fald blive afsat mere husdyrgødning til biogasanlæg eller aftalearealer. Der er i afsnit 2.2.1 "Landskabet og planforhold" en beskrivelse af beplantningen i hønsegården.

Udbringningsarealer – aftalearealer

I ansøgt drift afsættes der 115,69 DE i husdyrgødning til biogasanlæg. Alternativt findes aftalearealer til afsætning af gødningen.

Kommunens vurdering

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 5, stk. 2, pkt. F24 angiver, at en ansøgning om godkendelse efter husdyrbrugslovens § 11 eller § 12 skal indeholde oplysninger om størrelsen og beliggenheden af arealer, der er til rådighed til udbringning af husdyrgødning på hele bedriften, der drives under samme CVR nr., herunder arealer, der kan disponeres over bl.a. i medfør af gødningsleveringsaftaler. En ansøgning skal herefter indeholde oplysninger om, hvilke aftalearealer ansøger vil anvende.

Kommunen skal i forbindelse med en ansøgning om godkendelse efter husdyrbrugslovens § 11, hvori der indgår aftalearealer, vurdere om udbringning af husdyrgødning fra den ansøgte

bedrift på de pågældende aftalearealer, vil kunne påvirke miljøet væsentligt, jf. § 26, stk. 3 og 4.

Det er oplyst at der skal afsættes minimum 115,69 DE til et biogasanlæg eller alternativt til aftalearealer, men der foreligger på nuværende tidspunkt ikke nogen konkret aftale vedr. afsætning af husdyrgødning. Det er dermed ikke muligt for Horsens Kommune at vurdere eventuelle aftalearealer. Der er derfor stillet vilkår om at godkendelsen ikke kan udnyttes fuldt ud før der er indgået aftale om afsætning til biogasanlæg eller til arealer hvor der er foretaget en vurdering efter husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau.

Vurderingen af sårbarheden over for tilførsel af næringsstoffer for de ejede og forpagtede arealer (34, 59 ha), som indgår i denne godkendelse er foretaget i de efterfølgende afsnit, hvor Horsens Kommune også har foretaget en konkret vurdering af produktionens belastning af Randers Fjord.

3.2 Gødningsregnskab

I dette afsnit vises et regnskab over produceret, tilført og fraført husdyrgødning på den bedrift, som husdyrbruget hører under, og der gøres rede for teknologi anvendt til udbringning af husdyrgødning.

Ansøger tekst

Nudrift:

Der er ikke husdyrproduktion i nudriften.

Ansøgt drift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	5091,12	1567,94	45,00	8,17	39,86
Ingen adresse	Fast gødning	13561,60	4263,67	65,00	0,00	115,69
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen adresse	Fast gødning	34,00	11,00	65,00	0,28

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Fraført til biogas/aftaler	Fast gødning	13584,63	4270,55	65,00	0,00	115,69
CVR:						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	5091,12	1567,94	8,17	39,86
Fast gødning	10,97	4,12	0	0,28
Total	5102,09	1572,06	8,17	40,14

Udbringningsteknologi

Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer m.v.

Kommunens vurdering

Ansøger udbringer i alt 65 DE (svarende til 7.005 kg N og 2.127 kg P) på egne udbringningsarealer. Der afsættes ca. 116 DE (svarende til 13.585 kg N og 4.271 kg P) til biogasanlæg/aftalearealer.

I forhold til vurderingen af om der anvendes BAT i forhold til udbringningsteknologi har Miljøstyrelsen i efteråret 2009 vurderet, at der med serien af gennemførte vandmiljøplaner samt ammoniakbehandlingsplanen er en stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning skal udbringes.

Miljøstyrelsen vurderer således, at danske landmænd allerede i kraft af dansk lovreguleringer overholder kravene til BAT for udbringning og opbevaring. Det vurderes at ansøger ved overholdelse af lovkrav lever op til BAT i forhold til udbringning af husdyrgødningen.

Der er i de øvrige afsnit stillet vilkår vedr. udbringningsmængden af hhv. kvælstof og fosfor samt DE/ha. Se evt. vilkårslisten forrest i godkendelsen.

3.3 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit omhandler nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

Ansøger tekst

Udbringningsarealerne og hønsegården ligger alle i vandoplandet til Randers Fjord.

I vandoplandet til Randers Fjord er antallet af dyreenheder samlet set faldet i perioden 2007-2014.

Ingen af arealerne i det ansøgte projekt ligger indenfor nitratklasser. De generelle harmoniregler vurderes derfor at være tilstrækkelige til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af overfladevand.

Det maksimale dyretryk, der må være på bedriften, er i IT-systemet angivet til 1,40 DE/ha. Beregningen viser at ejendommens reelle dyretryk for ansøgt drift også er på 1,40 DE/ha.

Beregning af udvaskning udført i husdyrgodkendelse.dk viser, at der på ejendommens arealer udvaskes 28,5 kg N/ha til overfladevand ved et dyretryk på 1,40 DE/ha, hvilket er mindre end den maksimalt tilladte, se nedenstående tabel fra husdyrgodkendelse.dk.

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,40	55,0
DE_{reel}	1,40	28,5

Kommunens vurdering

Horsens Kommunes vurderinger og krav i miljøgodkendelser til husdyrbrug i forhold til begrænsning af udvaskning af kvælstof til overfladevande fastsættes med udgangspunkt i husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 1 (jf. stk. 3), skal der meddeles afslag på en ansøgning, hvis skærpsen af harmonikravet efter bekendtgørelsens bilag 3, afsnit D ikke kan overholdes.

Ifølge husdyrbrugslovens skal der ved tilladelser og godkendelser til husdyrbrug tages særligt hensyn til arealer i oplande til meget kvælstoffølsomme overfladevandsområder indenfor internationale naturbeskyttelsesområder. For landbrugsarealer, der afvander til sådanne vandområder er beskyttelsesniveauet fastsat som et lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for, med det formål at få en lavere nitratudvaskning. beskyttelsesniveauet afhænger desuden af reduktionspotentialen, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen og den mængde nitrat, der ender i vandområdet.

Arealerne afvander til Randers Fjord, og ligger dermed i et opland til et sårbart Natura 2000 område.

Ud fra forskellige arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 % - reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

Udbringningsarealerne er beliggende i et område med 100 % reduktionspotentialen, hvorfor der ikke er udpeget nitratklasser på arealerne.

Der udbringes i ansøgt drift husdyrgødning svarende til 1,40 DE/ha (den maksimalt tilladte er 1,4 DE/ha). Den reelle udvaskning af kvælstof fra ejede og forpagtede arealer er beregnet til 28,5 kg N/ha, hvilket er mindre end den beregnede maksimalt tilladte på 55,0 kg N/ha, hvorfor beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2-6, gennem nitratklasserne er opfyldt.

I henhold til Habitatbekendtgørelsen¹⁰ skal der foretages en vurdering af, om husdyrbruget i sig selv kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt, og om husdyrbruget i sammenhæng med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt.

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde, EF-habitatområde og Ramsar-område. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsar-område nr. 11.

De marine områder af Randers Fjord, som omfatter Randers Yderfjord, Randers Fjord fra Randers til Mellerup og Grund Fjord, er omfattet af miljømålet "god økologisk tilstand" i vandplan 2010-2015 for hovedvandomland Randers Fjord.

Randers Fjord får tilledt næringsstoffer fra et opland der udgør 3.256 km², idet hele Gudenåens og Allingå's afstrømningsområde leder vand til Randers Fjord. Ca. 90 % af kvælstofafstrømningen fra Randers Fjords opland udgøres af diffus udledning fra landbrugsarealer og naturlig udvaskning af kvælstof fra jordbunden.

Horsens Kommune er forpligtet til at undersøge, om projektet, herunder nitratudvaskningen, kan have en skadesvirkning på naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder.

Miljøstyrelsen har i 2010 udarbejdet en digital vejledning, som lægger et objektivi kriterium til grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande (nitratklasserne), kan have en skadesvirkning på et Natura 2000-vandområde som følge af nitratudvaskningen. Natur og Miljøklagenævnet har stadfæstet metoden.

Kriteriet omfatter to dele. Afskæringskriteriets pkt. 1 omfatter en vurdering af, om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning. Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B omfatter en vurdering af, om det ansøgte i sig selv vil kunne have en skadevirkning.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Når et projekt overholder begge afskæringskriterier nævnt ovenfor forudsættes det, at der ikke vil være en skadevirkning. Falder projektet for den ene eller den anden del (som beskrevet ovenfor) - eller begge dele skal kommunerne som udgangspunkt give afslag på det ansøgte projekt, jf. dog nedenstående.

Er antal DE stigende i det aktuelle opland (inkl. det ansøgte), og beregninger viser, at det ansøgte herefter vil øge kvælstofudvaskningen, uanset, at den enkelte ansøgning overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, vil det ansøgte medføre en øget udvaskning. Det vil i givet fald betyde, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrbrug kan have en skadevirkning, og det ansøgte kan derfor ikke godkendes.

Ved opgørelsen af udviklingen af antal dyreenheder i et opland anvendes Miljøstyrelsen oplysninger, idet de siden 2007 årligt har lavet en samlet opgørelse af dyretrykket fordelt på 143 oplande i hele Danmark¹¹.

For oplandet til Randers Fjord ses følgende: 2007 (150.260 DE), 2008 (148.271 DE), 2009 (146.533 DE), 2010 (147.014 DE), 2011 (143.562 DE), 2012 (144.960 DE), 2013 (144.562 DE) og 2014 (137.321 DE). Ved lineær regression fremkommer dermed et gennemsnitligt årligt fald på 1.396 DE/år.

Idet antallet af DE er reduceret siden 2007 er pkt. 1 i afskæringskriteriet opfyldt.

Kommunen skal herefter vurdere, om der er endnu uudnyttede godkendelser og tilladelser, som i praksis kan medføre at antallet af DE i oplandet reelt kan være stigende.

En stigende tendens i oplandet til Randers Fjord ville forudsætte, at der skulle være uudnyttede godkendelser og tilladelser svarende til mere end 9.500 DE. Horsens Kommune vurderer ikke, at det er sandsynligt, at der indenfor oplandet er meddelt tilladelse og godkendelse til samlede udvidelser i den størrelsesorden.

Kommunen skal herefter opgøre, om der kan være bidrag fra andre kilder, som skal inddrages i vurderingen. Horsens Kommune har ikke kendskab til ændringer i andre kilder, som skulle medføre, at vurderingen ville være anderledes. Det er derfor Horsens Kommunes vurdering at pkt. 1 er opfyldt.

Ifølge baggrundsmateriale til Vandplanen, Bilag 5, Fastlæggelse af referenceforhold og miljømål samt beregning af indsatsbehov for de marine områder, tilhører Randers Fjord til Mellerup gruppen fjorde og øvrige lukkede kystvande, og dermed skal bidraget fra husdyrbruget være under 5 % jf. pkt. 2A.

Der indgår i alt 34,51 ha ejede og forpagtede arealer, som ligger i oplandet i Randers Fjord. Bedriftens udbringningsarealer udgør således 0,15 promille af oplandet til Randers Fjord (3.250 km²). Det kan estimeres, at der årligt udvaskes ca. 3.000 tons N/år, og dermed også beregnes at en udledning af kvælstof på 5 % (jf. Miljøstyrelsens vejledning) vil svare til ca. 150

¹¹ <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

tons N/år. Dette er mere end de ca. 7 tons N der udbringes i alt på alle arealerne fra den ansøgte produktion, og dermed også langt mere end det som i alt udvaskes fra arealerne pga. tilførsel af husdyrgødning.

Samlet set vurderer Horsens Kommune, at udvaskningen af næringsstoffer fra ejendommens udbringningsarealer vil være af så begrænset omfang, at bidraget herfra ikke i sig selv kan påvirke Natura 2000-vandområdet væsentligt, hvorfor der ikke stilles vilkår som skærper kravene i husdyrloven.

3.4 Nitrat (grundvand)

Ansøger tekst

Af udspretningsarealerne er markerne i tabellen nedenfor beliggende indenfor nitratfølsomt indvindingsområde (NFI), se også bilag 6.7.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
3-0	10,5	27	-15	43	47
7-0	0,1	27	-15	43	47
4-0	4,6	27	-15	43	47
4-0b	6,0	27	-15	43	47

Markerne ligger indenfor grundvandsmagasinet til Voervadsbro Vandværk.

Der er ikke valgt noget virkemiddel for at mindske nitratudvaskningen, da arealerne drives økologisk, og dermed tilføres der ikke handelsgødning til arealerne, hvorfor udvaskningen af nitrat er lavere end udvaskningen fra et plantebrug, se ovenstående tabel.

Hønsegården er beliggende udenfor nitratfølsomt indvindingsområde.

Kommunens vurdering

Arealerne i tabellen ovenfor ligger indenfor NFI og indenfor grundvandsmagasinet til Voervadsbro Vandværk, og udgør ca. 14 % af udspretningsarealerne. Der er lavet specifikke beregninger af udvaskningen af nitrat for de pågældende arealer. Se tabellen ovenfor.

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal en tilladelse eller godkendelse som minimum fastsætte vilkår om, at der ikke må ske en merbelastning, dvs. større udvaskning af nitrat fra rodzonen, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser at ved det valgte virkemiddel, vil nitratudvaskningen fra rodzonen på markerne ligge på ca. 28 mg nitrat pr. liter, hvilket er mindre end udvaskningen ved nudrift. Kravet om at der ikke må ske en merbelastning i ansøgt drift er dermed overholdt.

Såfremt der er foretaget en zonerings af det nitratfølsomme indvindingsområde men ikke udarbejdet en indsatsplan for området, skal det vurderes konkret, om der skal stilles vilkår af hensyn til grundvandsbeskyttelsen.

Der kan dog ikke fastsættes vilkår, der er mere skærpede end en nitratudvaskning, der svarer til udvaskningen fra et planteavlsbrug med et standard planteavlssædskifte. Der kan dog stilles vilkår om en maksimal udvaskning svarende til nitratklasse 3, jf. pkt. D, nr. 1, såfremt dette er på et lavere udvaskningsniveau end niveauet i bilag 4, nr. 2, pkt. C

Der er i skema 82733 beregnet både udvaskningen for et planteavlsbrug og den ansøgte udbringning for de arealer, der er beliggende i NFI område. Resultatet af beregningen ses af skemaet ovenfor, hvoraf det også ses, at der i ansøgt drift ikke er en større udvaskning fra husdyrbruget end der kan beregnes, såfremt arealerne blev drevet som et plantebrug.

Jf. Miljøstyrelsens helpdesk svar af den 3. september 2015 er det ikke nødvendigt med beregninger for udvaskningen, da Miljøstyrelsens vurderer, at økologiske bedrifter på grund af deres sædskifte, lever op til samtlige beskyttelsesniveau mht. til nitrat.

Der er derfor også kun stillet vilkår om følgende:

- Dyretryk på 1,4 DE/ha med udbringning af maksimalt 5.102 kg N/år.
- Arealet skal drives økologisk, alternativt må der maksimalt være en udvaskning af kvælstof svarende til det der kan beregnes for planteavl.

Det er Horsens Kommunes vurdering at med udgangspunkt i ovenstående beregninger og vilkår, at de generelle krav om udvaskning af nitrat til grundvand er overholdt.

3.5 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningssystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser opgjort, som det fremgår af nedenstående tabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøgers tekst

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	34,50 ha	0,0 kg P/ha/år	21,4 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	4,0 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,02 ha	0,0 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **0,0** kg P.
Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **21,3** kg P/ha/år.
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **45,5** kg P/ha/år.
P-afrørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **24,2** kg P/ha/år.
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **21,3** kg P/ha/år.

Kommentar fosfor

Der foreligger nye fosfortal på arealerne, som er anvendt i beregningen i husdyrgodkendelse.dk. Jordbundsanalyserne er indsendt i forbindelse med ansøgning om godkendelse (se bilag 6.8), og fosfortallene pr. mark kan opgøres ved et simpelt gennemsnit af prøverne til:

Marknr.	Fosfortal
1-0	2,0
7-0	2,1
8-0	2,4
9-0	1,8
10-0	1,4
13-0	2,2
99-0	1,0

Der foreligger også fosfortal for hønsegården (mark 1-0 i tabellen ovenfor), og som det ses af tabellen er der også målt lave fosfortal her.

Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk overholder overskuddet af fosfor lovens krav til fosforoverskud. Beregningen giver et fosforoverskud på 21,3 kg P/ha/år.

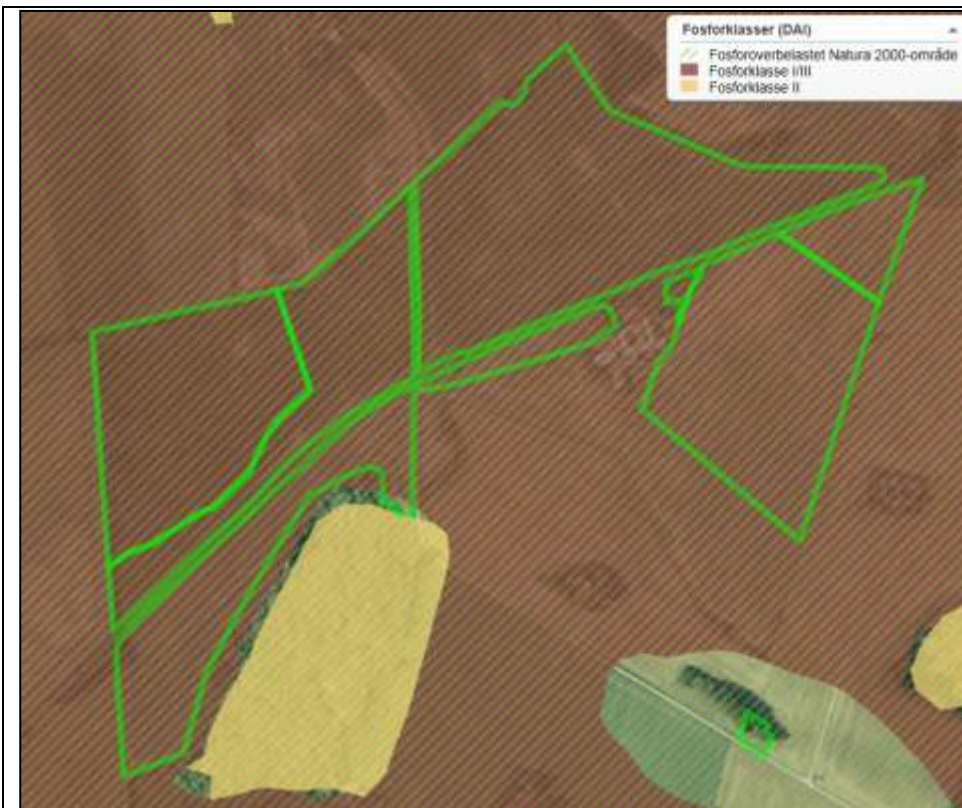
Kommunens vurdering

Det generelle beskyttelsesniveau

Det lovbestemte fastlagte beskyttelsesniveau af vandområder mod påvirkning af fosfor er rettet mod de oplande, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Det er Miljøstyrelsen, der har udpeget disse oplande. Indenfor disse områder, er der skærpede krav til tildelingen af fosfor på arealer bestående af drænet lerjord, drænedede eller detailgrøftede sandjorder samt på arealer, der er udpeget som lavbundsarealer med forhøjet risiko for tab af fosfor til vandmiljøet. På sådanne arealer skal der ifølge lovgivningen stilles krav til fosforoverskuddet, afhængig af de konkrete fosfortal. Fosforoverskuddet vil tilføres jordpuljen og på sigt medvirke til, at jordens fosfortal vil stige. En sådan forøgelse af fosforindholdet i jordpuljen vil alt andet lige kunne medføre større risiko for tab af fosfor fra særligt sårbare arealer.

Arealerne ligger alle i oplandet til Randers Fjord, og dermed beliggende i et opland til fosforfølsomt Natura 2000 område, se figur 2.

Figur 2. Udpegning af fosforklasser på arealerne.

De indsendte fosfortal ligger alle under 4, og dermed er ingen af arealerne beliggende i fosforklasser, og der er derfor ikke krav til reguleringen, se bilag 6.8.

Jf. ansøgningen tilføres arealerne 1.572 kg P i alt på 34,51 ha ejet og forpagtet areal. Det svarer til 45,5 kg P tilført pr. ha. Det ansøgte sædskifte (S2), medfører en gennemsnitlig fraførsel på 24,2 kg P/ha/år, resulterende i et gennemsnitligt fosforoverskud på 21,3 kg P pr. ha. Heri indgår, at det ansøgte dyretryk på arealerne er 1,4 DE/ha.

De miljømæssige aspekter omkring vandløb og søer bliver reguleret gennem Statens vandplanlægning. Det aktuelle projekt er således som udgangspunkt vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det vil ifølge ansøgningen medføre et tilladt P-overskud på 21,3 kg P/ha, og idet det faktiske overskud er 21,3 kg P/ha er det generelle beskyttelsesniveau overholdt.

Påvirkning af vandløb

På erosionstruede udbringningsarealer som f.eks. kraftigt skrånende arealer eller vandløbsnære humusjorde, hvor der kan være en forøget risiko for fosfortab, gøres en særlig indsats for at reducere risikoen for tab af fosfor til overfladevand.

Ingen af arealerne ligger vandløbsnært.

Påvirkning af søer

Arealerne i nærværende godkendelse afvander til Mossø, og ligger i et område, der af Miljøstyrelsen er udpeget som "opland til fosforfølsomt Natura 2000 område". Arealerne ligger dog alle i fosforklasse 0, da nye fosforanalyser viser lave fosfortal på arealerne.

Ifølge udkast til vandplan for Hovedvandopland Randers Fjord skal der i forhold til der i planperioden frem til 2021 gennemføres en indsats overfor fosfor.

Derfor er det aktuelle projekt vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der er ifølge ansøgningen tilladt et P-overskud på 21,3 kg P/ha/år, og idet det faktiske overskud er 21,3 kg P/ha/år er det generelle beskyttelsesniveau overholdt. Der stilles dermed ikke skærpene krav til fosfortilførslen.

3.6 Påvirkning fra udbringning af husdyrgødning

I dette afsnit gøres der rede for påvirkning af natur som følge af ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

Kommunens beskrivelse og vurdering

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan markdriften vil påvirke beskyttede arter og naturområder. Vurderingen forudsætter at generelle lovkrav herunder vandløbslovens bræmmebånd, husdyrgødningsbekendtgørelsens regler vedr. udbringning af husdyrgødning samt retningslinjer om god landmandskik overholdes.

Samtlige udbringningsarealer ligger tæt omkring anlægget. Afstanden i fugleflugtslinje er mindre end 1 km mellem samtlige marker om den fjerneste del af anlægget. Der inddrages ikke nye arealer, som tidligere har været udyrkede eller ekstensivt dyrkede.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder fremgår af bilag 6.10.

Afstanden er mere end 3,5 km mellem samtlige udbringningsarealer og nærmeste Natura 2000-område, nr. 52 (Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå).

Horsens Kommune vurderer på baggrund af den store afstand at driften af arealerne ikke har en direkte indflydelse på det internationale naturbeskyttelsesområde.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Kategori 1

Ikke relevant pga. stor afstand. Se ovenstående afsnit om Natura 2000.

Kategori 2

Der er mere end 850 meters afstand mellem ethvert af udbringningsarealerne og nærmeste del af et kategori 2-område.

Alene på baggrund af den store afstand vurderes anvendelsen af husdyrgødning ikke at kunne medføre en direkte påvirkning af nogen kategori 2-naturområder.

Kategori 3

Mark 5-0 ligger direkte op til en større mose og mark 3-0 op til et overdrev. Begge beskyttede naturarealer er beskrevet ovenfor i anlægsafsnittet. De to naturarealer vurderes ikke at være særskilt næringsstoffølsomme.

Under forudsætning af at generel lovgivning om udbringning af husdyrgødning og retningslinjer om godt landmandskab bliver overholdt, vurderes den fortsatte anvendelse af husdyrgødning

ikke at ville medføre forringelser af tilstanden i disse eller andre § 7-områder.

Naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke af husdyrlovens § 7

Kommunen er jf. naturbeskyttelsesloven forpligtet til at tage vare på de beskyttede naturområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, så de sikres imod en tilstandsændring.

Der er ingen relevante naturarealer i denne kategori, som ligger nær udbringningsarealerne.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Horsens Kommune har ikke kendskab til forekomster af nogen af bilag IV-arterne indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. Det kan dog ikke udelukkes af flagermus, markfirben, spidssnudet frø eller stor vandsalamander raster eller yngler nær udbringningsarealerne. Odder der findes i Gudenå-systemet vil muligvis kunne træffes sporadisk nær udbringningsarealerne.

Udbringningsarealerne drives allerede i dag som intensive omdriftsarealer. De vurderes derfor ikke at være velegnede som hverken yngle- eller rastested for nogen af bilag IV-arterne. Videreførelsen af den nuværende drift af arealerne vurderes ikke at ændre arternes vilkår.

Samlet vurdering

Det er kommunens samlede vurdering, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne i området, herunder de internationalt beskyttede arter og naturområder.

3.7 Gener fra udbringning

Ansøger tekst

Antallet af transporter for transport af husdyrgødning, ses af afsnit 2.4.6. I afsnittene under 2.4 er gener i forhold til udbringning af husdyrgødning beskrevet.

Der vil være lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på arealerne. Udbringning af husdyrgødning vil dog være begrænset til få dage om året, og der er på husdyrbruget stor opmærksomhed på at tage hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Der vil i videst mulig omfang kun blive udbragt husdyrgødning indenfor normal arbejdstid, dog kan det i visse perioder være nødvendigt at udbringe gødning på andre tidspunkter. Disse perioder forsøges minimeret, men særligt vejret kan være med til at sammenpresse udbringningen.

Udbringning af gylle foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde eller det nedfældes i græsmarker og på sortjord for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Kommunens vurdering

Generelt

Udbringningen må ikke give anledning til unødige gener og husdyrgødning, der udbringes på ubevoksede arealer, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer. Det skal ske på en måde, så der ikke er risiko for, at gødningen kan blive skyllet i dræn, vandløb eller søer, for eksempel ved tøbrud eller kraftigt regnvejr.

Lugt

Der kan forekomme lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af hus-

dyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året, hvilket betyder, at disse lugtgener vil være af mindre betydning end lugt fra husdyrbrugets anlæg.

Særligt vedrørende lugt bemærkes, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Således må beboere i landzone tåle mere lugt fra husdyrbrug end beboere i byzone, hvor der er husdyrbrug i nærheden af byen, jf. f.eks. Miljøklagenævnets afgørelse nr. 130-00235. Reglerne om begrænsning af lugtgener tager derfor primært sigte på beskyttelse af boliger i samlet bebyggelse og nuværende eller kommende byzoneområder

Trafik

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7, stk. 2, skal kommunen i forbindelse med en ansøgning om godkendelse vurdere, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Gener affødt af trafik forbundet med driften af et husdyrbrug kan f.eks. opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentlig vej ved udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning.

Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til virksomheden. For virksomhedens egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter.

Det er Horsens Kommunes vurdering at de generelle regler på området, er tilstrækkelige til at sikre at der fortsat ikke opstår gener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning fra ejendommen. Der er derfor ikke stillet specifikke krav.

4 Samlet beskrivelse og vurdering af BAT

Staldindretning og fodring

For beskrivelse og vurdering af staldindretning og fodring i forhold til BAT se afsnit 2.1 "Dyrehold, staldindretning og management samt beregning af BAT."

Management

For beskrivelse og vurdering af management i forhold til BAT se afsnit 2.1 "Dyrehold, staldindretning og management samt beregning af BAT."

Energiforbrug

For beskrivelse og vurdering af energiforbrug i forhold til BAT se afsnit 2.3.1 "Energiforbrug".

Vandforbrug

For beskrivelse og vurdering af vandforbrug i forhold til BAT se afsnit 2.3.2 "Vandforbrug".

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

For beskrivelse og vurdering af opbevaring og udbringning af husdyrgødning i forhold til BAT se afsnit 2.5.2 "Husdyrgødning og foder" og afsnit 3.2 "Gødningsregnskab".

Samlet vurdering af BAT

Det vurderes samlet, at bedriften anvender BAT indenfor ovenstående områder.

5 Forurening, uheld og ophør

Ansøger tekst

Der kan være risiko for uheld ved følgende punkter

- Olietanke
- Ved påfyldning af dieselolie

Minimering af risiko for uheld

- Olietank er placeret på befæstet underlag
- Olietank er placeret, så der ikke er mulighed for påkørsel
- Påfyldning af diesel foregår på befæstet areal uden afløb
- Der er selvfrydende håndtag på dieseltanken

Minimering af gener og forurening ved uheld

- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen senest når hønsstalden tages i brug.
- Evt. medarbejdere instrueres i at tilkalde miljøvagten (112) i tilfælde af uheld.
- Der opsættes en liste med relevante telefonnumre i stalden.
- Der opbevares granulat til opsamling af evt. oliespild.

Ophør

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort. Restindholdet i olietanke fjernes og tanke renses. Overjordiske olietanke fjernes, mens nedgravede olietanke enten aflændes eller fjernes. Ved aflænding vil påfyldningsstuds og udluftningsrør blive fjernet.

Kommunens vurdering

Horsens Kommune vurderer med udgangspunkt i ansøgers ovenstående beskrivelse, at ejendommen drives således, at risikoen for uheld med olie er minimeret. Udover dette er der udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, der indeholder oplysninger om procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe og/eller begrænse uheld, og indeholder oplysninger om hvilke personer, der skal alarmes og hvordan. Den skal også indeholde relevante kortbilag over bedriften med angivelse af afløbs- og drænforhold og en opgørelse over materiel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det omkringliggende miljø. Der er stillet vilkår om, at der skal indsendes en kopi af beredskabsplanen til Horsens Kommune.

Efter Miljøbeskyttelseslovens § 71 har den, der er ansvarlig for forhold eller indretninger, der kan give anledning til forurening, pligt til af egen drift at underrette tilsynsmyndigheden, såfremt driftsforstyrrelser eller uheld medfører væsentlig forurening eller indebærer farer herfor. Derudover fremgår det af Straffelovens § 185, at i egentlige katastrofesituationer, hvor der opstår fare for menneskeliv, består der efter almindelige regler en pligt til øjeblikkeligt at alar-

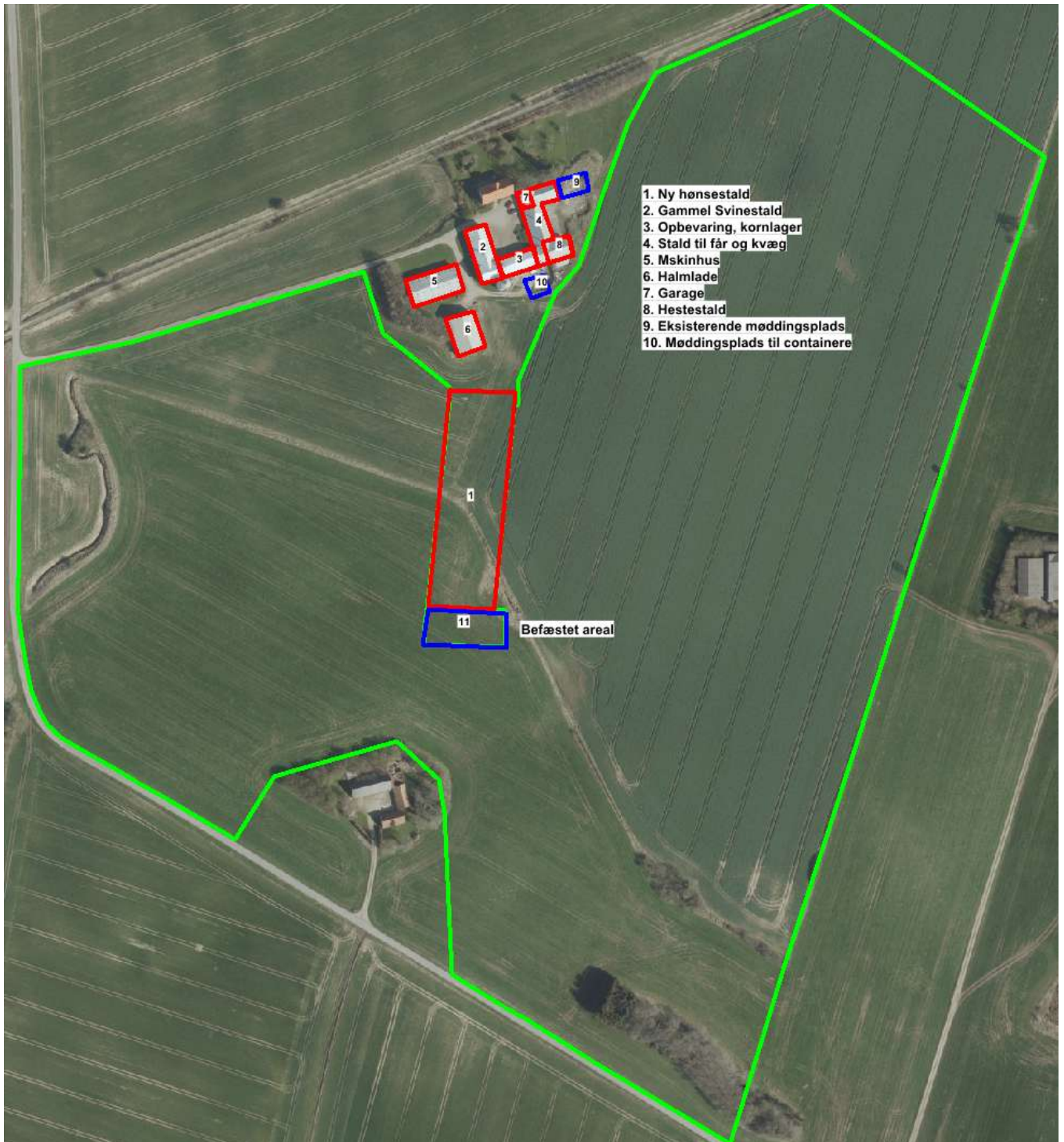
mere politi, brandvæsen eller lignende.

I praksis betyder det, at virksomheden først skal ringe til dem, der kan hjælpe med at stoppe forureningen, f.eks. ved at ringe 112 (Miljøvagten kontaktes af alarmcentralen). Derefter kontaktes miljømyndigheden, dvs. Horsens Kommune. Der er stillet vilkår som sikrer dette.

6 Bilag.

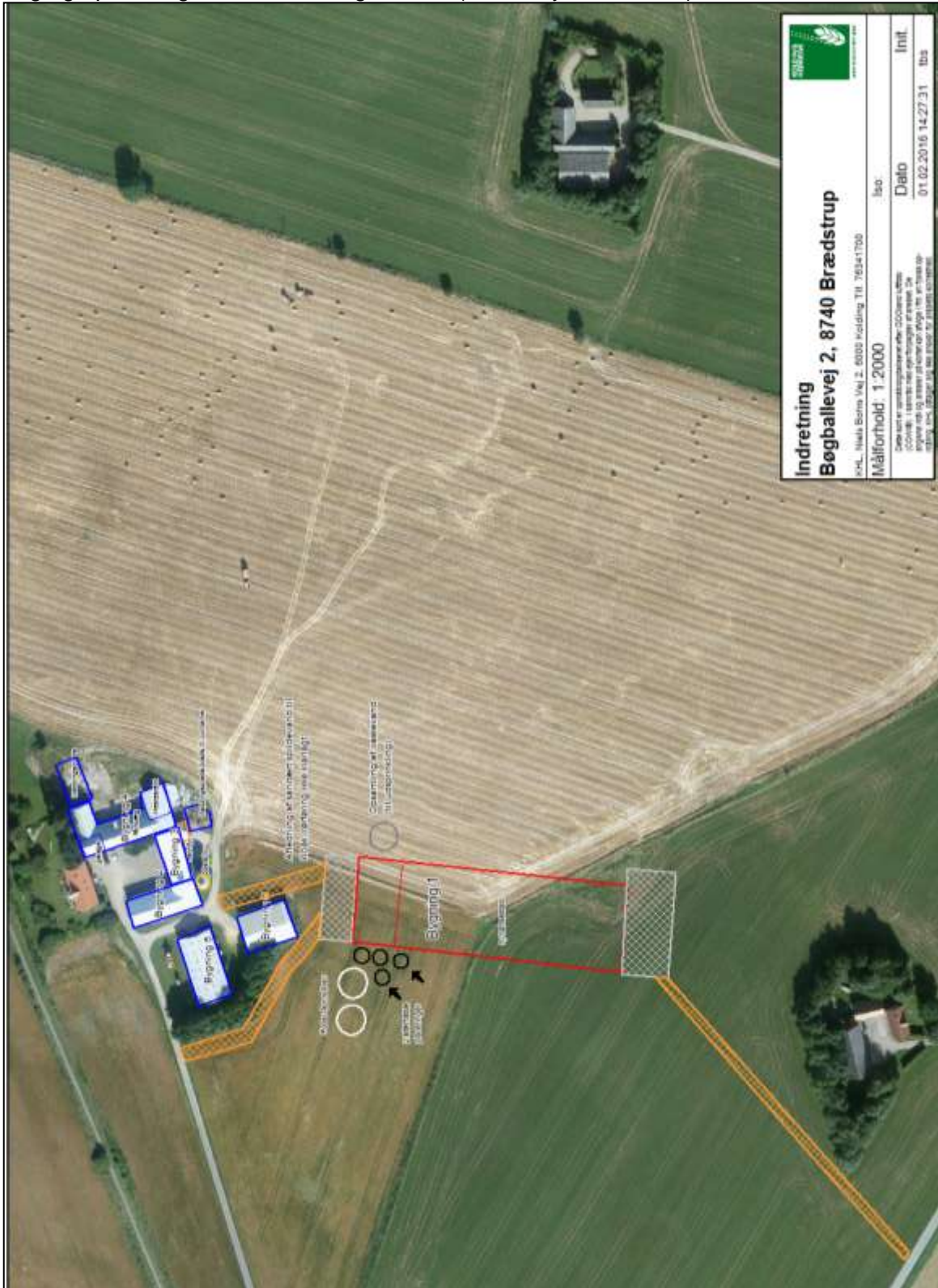
6.1 Oversigt over bygning og anlægs nr.

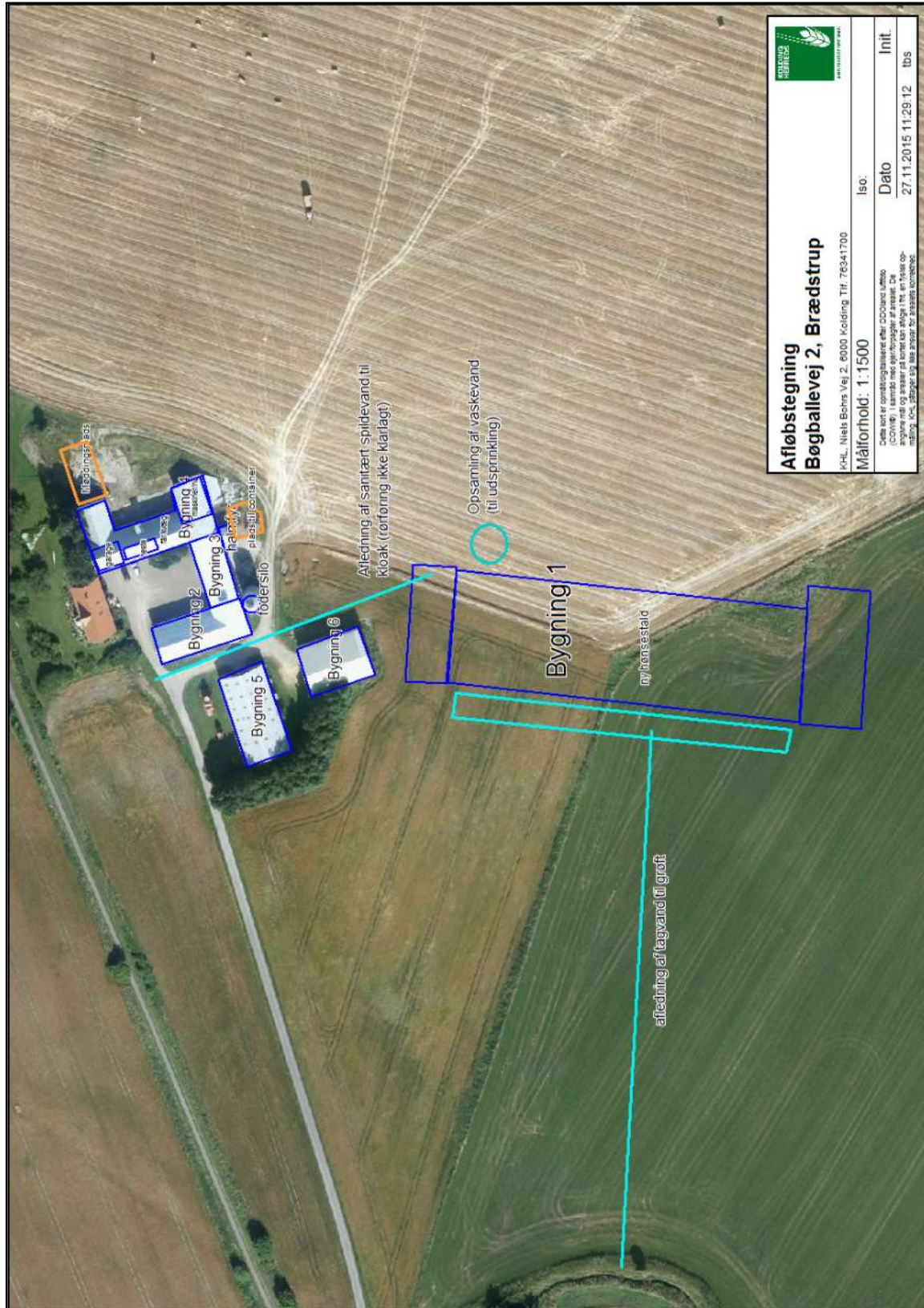
6.2 Placering af siloer og nye transportveje

Siloer er markeret med sorte og hvide cirkler, mens nye veje er markeret med orange skravering og opsamlingsbeholder med grå cirkel (øst for ny hønsestald)

6.3 Indretning af afløb på ejendommen

6.4 Simpel visualisering af ny stald

Billede 1: Udsigten fra natur stien. Billede er taget fra den sorte prik nede ved natur stien og den grå skal illustrere stalden.

Billede 1: Udsigten fra natur stien.

Fra natur stien og op til stalden er der et terræn stigning på 6 meter. Derfor kan det yderste af bygningen sandsynligvis ikke ses.

Billede 2: Udsigten fra natur stien og offentlig vej. Den sorte prik er hvor billede er taget fra og den grå firkant illustrer stalden.

Billede 2: Udsigten fra naturstien og offentlig vej. Den nye stald er 7 meter til kip og så kommer ventilations udsøgningen. Halmhuset er 6,5 meter til kip. Så stalden er 50 cm højere. Det som ikke er på billede er den beplantning som kommer. Den kommer jo op efter 5 til 10 år og vil kunne dække udsynet til bygningen. Lige som ses ved læbæltet til venstre for stalden.

Billede 3: Udsigten fra Kokvrøvlvej. Den sorte prik er hvor billede er taget fra og den grå firkant illustrer stalden.

Billede 3 Udsigten fra Kokvrøvlvej. Som det ses så dækker terræn godt for bygningen. Beplantningen i voileren i efter få år dække udsynet til stalden.

6.5 Oversigt over målte afstande i relation til placeringskrav

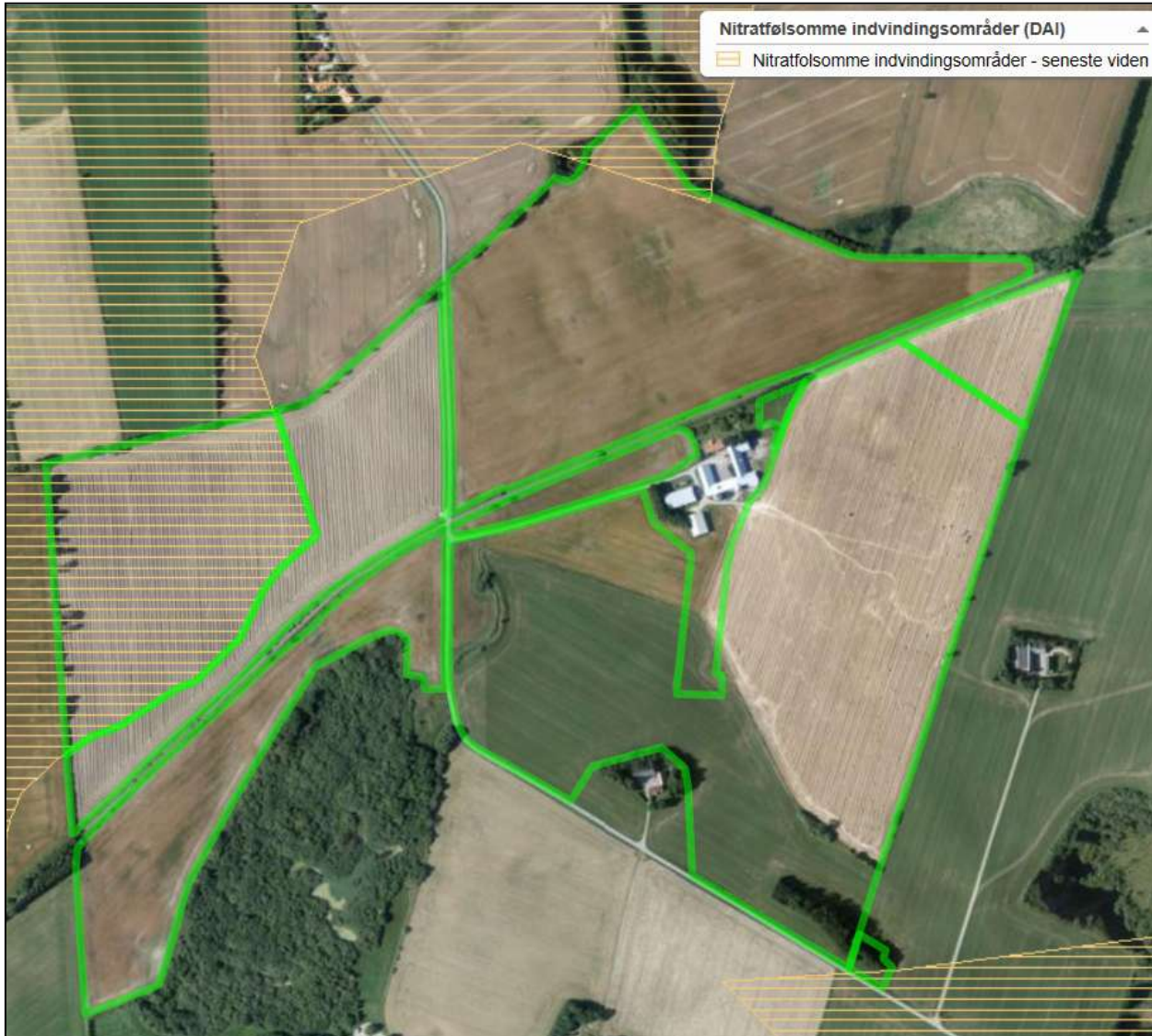

6.6 Udspretningsarealer

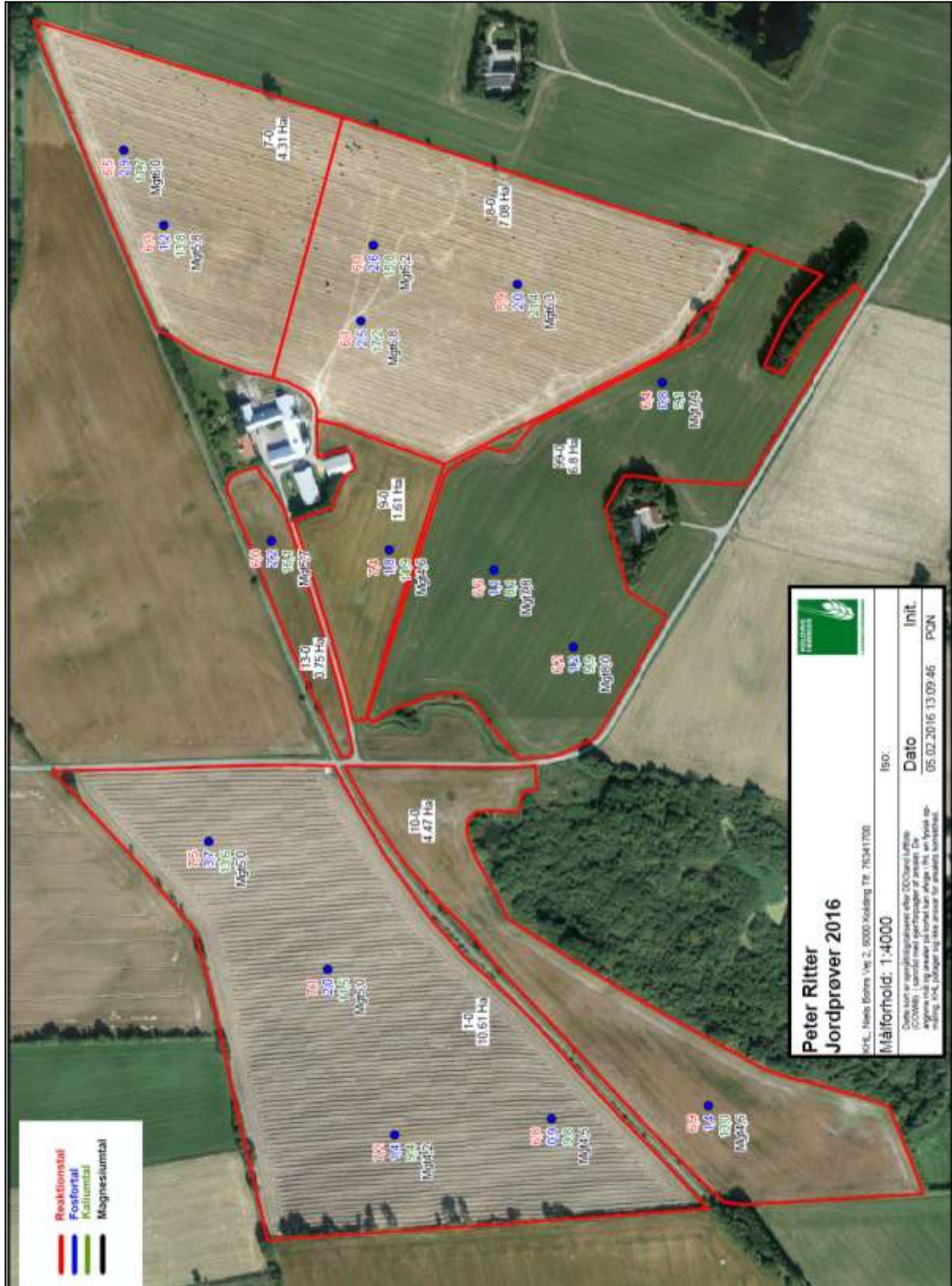

6.7 Arealer i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI)

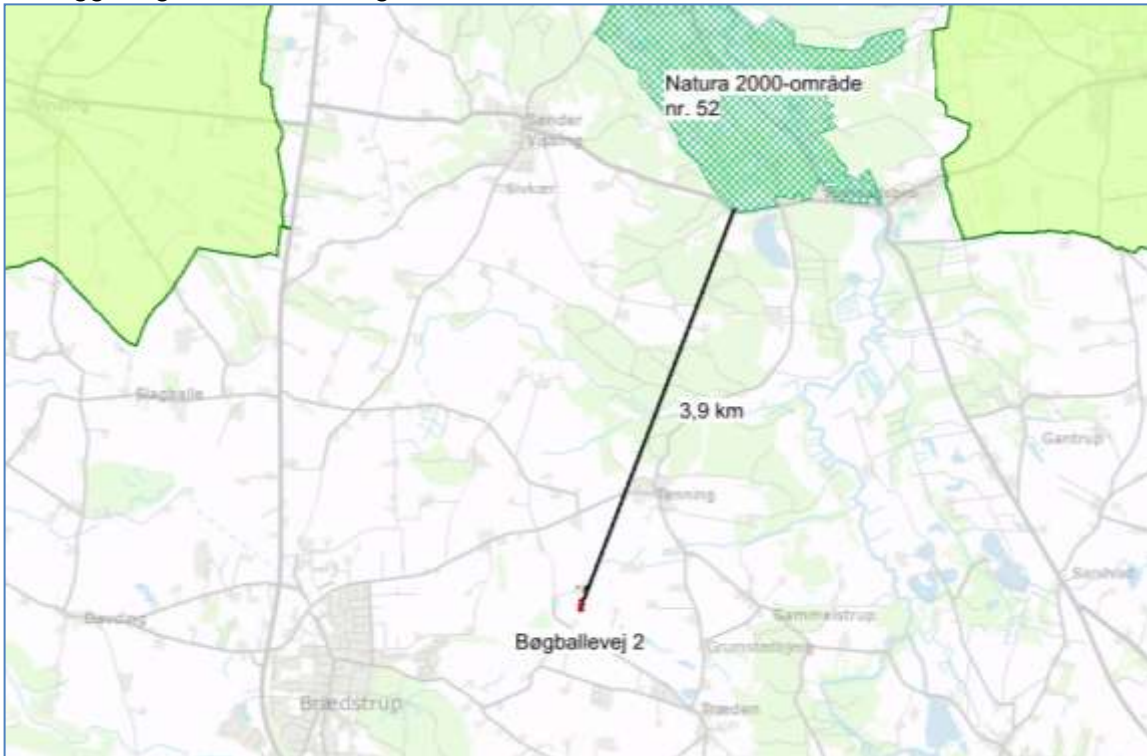
6.8 Fosfortal

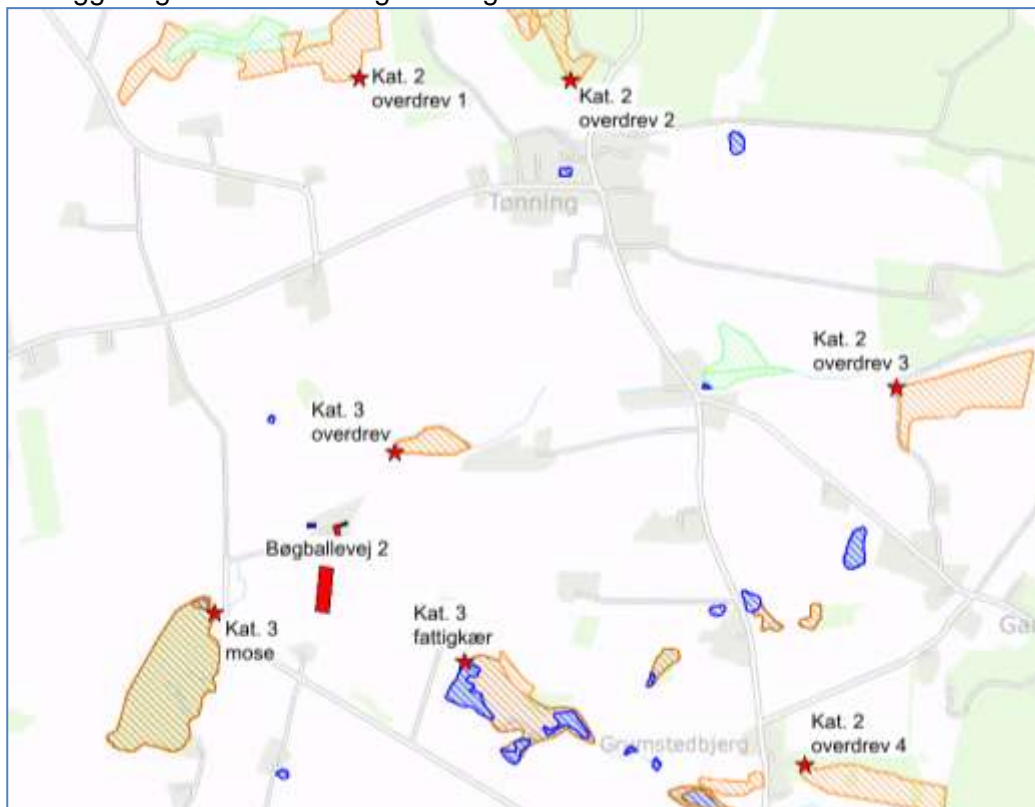

6.9 Registreret natur i forhold til anlægget

Anlægget og nærmeste kategori 1-natur

Anlægget og nærmeste kategori 2- og 3-natur

6.10 Udbringningsarealer og relevant registreret natur

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens

Telefon: +45 76 29 29 29
etapl 76 29 29 29

www.horsens.dk

HORSSENS KOMMUNE